

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HÍRDETESEK:

6-hatásos péld. sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 15 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szorda, február 5.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreltek: A kamatlábat leszállították.
A képviselőház ülése.
Kidobott királyok.
A főrendiház ülése.
Szibériába — egy tárcza miatt.
A románok akciója.
Ingyen kenyér!
Szelle József Romániában.
A tátrafüredi dráma.
Király Géza szállodája.
Rudolf, vagy Radó?
Baptisták szerencsétlensége.
Tárcza: Az ékszer. Irta: Vértessé Arnold.
Regény-Csarnek: A gyanafalvai tisztelő. Irta: Hevessi Jenő.

A kamatlábat leszállították.

Arad, február 4. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa mai ülésén, meghallgatván a vezértitkárnak a bank-, a pénz- és deviza-piac helyzetéről szóló jelentését, elhatározta, hogy a bankkamatlábát fél százalékkal leszállítja. (Bécsi táviratunk.)

Amint megírjuk, s amint az összes pénzügyi körök hangoztatták, az Osztrák-Magyar Bank főtanácsának múlt heti határozata nem volt végleges. Csak elhatározása volt egy olyan lépésnek, melyet a banknak előbb vagy utóbb, de szükségképpen meg kellett tennie.

Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma tartott ülésén leszállította a kamatlábat 4 százalékról 3 és fél százalékra.

Hatalmas lépés volt, mely nagy fordulatot ad a hitelügy további fejlődésének. Am az Osztrák-Magyar Bankot azonoskivül, hogy fölös a pénz, az is szoritotta, hogy a német és angol bankok ezt a lépést már megtették. Nem mondjuk, hogy a monarchia legelső és kiváltságos pénzügyintézete valami gazdasági majmolást követett el. Ez a bank sokkal erősebben áll a maga lábán, semhogy példákra volna szüksége. De a pénz hatalma s a pénz értéke körüli hullámzások sokkal intenzívebbek, semhogy érintetlenül hagynák a mi pénzügyi viszonyainkat.

A változás tehát megtörtént s február hó 5-ikétől fogva a kamatláb váltók, warrantok, értékpapírok leszámításánál 3 és fél, állami járadékkötvényekre, sorsjegyekre, magyar kincstári jegyekre és bankzáloglevelekre adott kölcsönöknél 4 és más értékpapírokra adott kölcsönöknél 4 és fél százalék.

Ilyen alacsony az Osztrák-Magyar Bank kamatlába még soha nem volt s egyáltalán a 3 $\frac{1}{2}$ %-os kamatlábat a birodalomban eddig nem ismerték. Ez már a dus aranykészletnek gyakorlati következménye és arra mutat, hogy a valuta, noha annak kötelezettsége még nincs kimondva, a gyakorlatban érvényesült, miután több aranya van a banknak, mint bankjegye, szóval az aranyfedezet nagyobb a forgalomban levő bankjegyeknél.

A 3 $\frac{1}{2}$ %-os kamatlábbal új aera nyi-

lik meg a pénzvilágban. Sokan tul is becsülik e kamatleszállításnak következményeit. Miután ez a kamatláb, de alacsonyabb is, már más külföldi birodalmi bankoknál létezik, valószínű, hogy minálunk is meg fog történni, a mi ott történik meg, hogy tudniillik a kamatláb gyakrabban váltakozni fog és többször lesz alacsonyabb és magasabb, mint azelőtt.

Szóval a kamatláb állandóbb természetét teljesen elveszti, a szerint, hogy aranybőség van, vagy pedig aranykivétel. Mig az első esetben, tudniillik ha aranybőség van, a kamatláb alászáll, addig, ha aranyszükséglet lesz, a kamatláb emelkedni fog. Vagyis a kamatláb emelkedése és alászállítása regulálni fogja az arany behozatalát és kivitelét.

Most már a magyar államnak is könnyebben fog sikerülni, a mivel Lukács László pénzügyminiszter prosperálni nem tudott, hogy az állampapíroknál a 3 $\frac{1}{2}$ %-os tip-et behozza. Az is valószínű, hogy a beruházási kölcsönök most már realisabb stádiumba fognak lépni, a mi némi lendületet fog hozni ipar- és kereskedelmi világunkba is.

Máskülönbén nagyobb lendületet nem lehet várni még az olcsó pénz mellett sem, mert az üzlettelenség és a bizalomhiány a rossz idők folytán általános. Az intézetek ugyan olcsóbban adnák a pénzt, de csak olyanoknak, a kiknek — nincsen szükségük rá; azzal szemben azonban, a

TÁRCA.

Az ékszer.

Irta: Vértessé Arnold.

Muzslay Sándor a jegyesével, Brett Lucyval, a dús gazdag Brett Konrád bankár leányával s jegyesének az anyjával sétált a Váci utcában. Lucy megállt egy ékszerész kirakata előtt:

— Nagyon — szeretném azt a fülbevalót mama.

S minthogy minden kívánsága teljesülni szokott, bementek azonnal a boltba.

Pompás pár pár briliánt függő volt. Amint közelebről megnézte Lucy, még jobban tetsetett neki. Az ára ezerhatszáz forint.

A Brettiné tárcájában azonban nem volt csak éppen egy kis aprópénz, — vagy száz forint.

— Küldjék el a lakásunkra, — mondta az ékszerésznek. — Én Brett Kondrádné vagyok.

Amde arra a névre, melyre oly mélyen szoktak hajlongani mindenütt, ahol csak Brették vásároltak, az a váci utcai ékszerész cseppet sem sietett hódolatának kifejezésével, nem dörzsölte a kezét, hogy mennyire örül, sőt úgy rémlett Lucynak, mintha gyanakodva nézzenek rájuk.

Ez nagyon bosszantotta a büszke leányt, s oda szolt a jegyesének.

— Nincs magánál pénz, Sándor?

De igen, Muzslay Sándornál volt. Igaz, hogy nem az ő pénze volt. Ma az ebédnél adott át neki Kokányi Loránt ezernyolyszáz forintot. Valami örökösödési illeték volt, a mit be kellett volna fizetni holnap.

— Elvégezhetnéd helyettem, pajtikám, — mondta Kokányi Loránt: — nekem holnap reggel el kell utaznom.

Hát egy kis hiúság volt, hogy a milliomos leány előtt úgy mutatta Muzslay Sándor, mintha az ő pénze volna; sőt mikor Brettiné azt mondta, hogy no már most kísérje őket haza, hogy a pénzt megadhassák neki, még afféle is kiejtett hogy:

— Nem olyan nagyon sürgős.

Nagy bajba került volna azonban, ha szaván fogják. De tudta, hogy attól nincs mit félni, hát egysz nyugodtan és büszkén sétált szép menyasszonya mellett.

Egy hónap mulva volt kitűzve az esküvőjük. Már a meghívók is készen voltak, csak szét kellett küldeni. A Lucy pompás kelengyéje is ki volt állítva a kirakatokban.

Az ismerősök, a jó pajtákos irigyelték a szerencsés fiút, ki a dús gazdag Brett Konrád egyetlen leányát fogja oltárhoz vezetni. Egy szegény fiu, akinek semmije sincs, csak a kis hivatala. De nagyon jó családból való, rokonság sok előkelő nemzetséggel, amellett kedves cimborá, szeretetreméltó jóbarát és tetőtől-talpig gávallér, tagja több sport-egyesületnek és becsület dolgában mintaszerű.

Mákszemnyi foltot sem tűrt a becsületén s az a csónakázó egyesület, a legelőkelőbb csónakázó-egyesület közül, mely őt választotta pénztárnokul, teljes megnyugvással bizhatta reá pénzügyeit. Ovadékról ilyen uriemberek közt természetesen szó sem lehetett, valamint fizetésről sem volt szó.

Már harmadik éve kezelte Muzslay Sándor az egyesület vagyont s a pénztár, mondanunk sem kell, a legnagyobb rendben volt.

Ne tessék gondolni, hogy valami közönséges sikkasztó történetét írjuk itt le, aki port hint az emberek szemébe; Muzslay Sándor becsületes ember volt és igazi gávallér. Mikor a barátja pénzt odaadta az ékszerésznek, eszé ágában sem volt, hogy valami helytelenséget követett volna el. Hiszen hazakíséri Brettéköt s mindjárt megkapja.

Ki gondolhatta volna azt, hogy mire hazakernek, oly isszonyu hír fogadja őket. Az utca a ház előtt tele volt emberrel, a kaput bezárta a rendőrség s alig mehettek be. Ott megtudták, hogy a bankár agyonlötöte magát.

Üzleti körökben már egy idő óta nem volt titok, hogy Brett Konrád állása megrendült s bukása kikerülhetetlen, de családja mitsem sejtett. Még a régi fényvel éltek, vagy talán még pazarabbul. Azt hitte a boldogtalan ember, hogy ezzel elámitja a világot. De menél vakmerőbben igyekezett kibivni a szerencsét, az annál inkább cserbenhagyta. Mind-egyre súlyosabb veszteségek érték a tőzsdén s

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amig előfizetése tart.

ki megszorul, csak jobban begombolkoznak és korlátozzák a hitelt. Vagyis megmarad tapasztalatnak továbbra is az, a mi mindig divatban volt: hogy a jómódu ember könnyű szerrel pénzhez jut, de a szegény, az bizony ezentul sem igen számíthat hitelre. (—)

Az aranyos-megyesi választás. A kir. Kuria választási tanácsa ma délelőtt folytatta a *Szentiványi* Gyula mandátuma ellen beadott petíció tárgyalását. A replikák során *Bihari Mór* dr. a kérvényezők meghatalmazottja kijelenti, hogy a *Pásztori* Arkád ellen felhozott vádakat annak idején föltétlen egyházi hatóságok alaptalanoknak találta és Pásztorit felmentette. Azt állítja, hogy nem változtatott a petíción, amikor annak egyes pontjait elejette. Fentartja az iránt való kérelmét, hogy a vizsgálat a relatív okokra is kiterjesszessék. Nem ítéletet, hanem vizsgálatot kér.

Ragályi Lajos dr. viszonzválaszában kiemeli, hogy az ő információi szerint Pásztorit zárdafőnöki állásától fegyelmileg elmozdították. Fentartja, hogy a petíció csakis Pásztori többségének megállapítását kéri, a választók érvénytelenítéséről pedig szó sincs. A relatív okokra pedig csak akkor rendelhető el a bizonyítás, ha azok a többséget kisebbséggé devalválják. Erről pedig ebben az esetben szó sem lehet. A képviselő részessége sincsen bizonyítva semmivel. Kéri a vizsgálat mellőzésével a kérvény elutasítását. Ezután a Kuria tanácskozássra vonult vissza, melynek végzetével a petíciót elutasította.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, február 4.

Majdnem teljes sötétségben nyitotta meg *Apponyi* Albert gróf pontban 10 órakor az ülést.

— Egyiptomi sötétség! — szolt *Nyegre* László jegyző ünnepélyesen.

— Mindenképpen egyiptomi! — erősítette *Sedts* Pál, a második jegyző is.

A padok ugyanis éppen olyan sötéten tángoltak, mint a milyen sötét volt az égboltozat. Az utóbbin lehetett segíteni, mert a szolgák meggyújtották a lámpákat, de a Ház ürességén csak felfüggesztéssel segíthetett az elnök. E felett később kis vita is volt, majd a költségvetésre került ismét a sor.

Serényi Béla gróf nagy figyelemmel beszélt majdnem teljesen ellenkező felfogással, mint

Zselénszky gróf, a kivel derűtség között vitakozása is vala.

Unalmas beszéd következett ezután, a *Bizonny* Ákosé. Az időnél is álmosabb lett a hangulat. Ezen közben híre terjedt, hogy a főrendiházban antiszemita beszéd hangzott el, nosza siettek át az újságírók és a honatyák, de némi csalódással tértek vissza.

Részletes tudósításunk itt következik:

Megnyitási incidens.

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.
A kormány részéről jelen vannak: *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László Plósz Sándor és *Hegedüs* Sándor miniszterek.

Apponyi elnök ma pontban 10 órakor nyitotta meg az ülést, de csak 17 képviselő volt jelen s így az ülést negyedórára felfüggesztette. Az ülésnek újból való megnyitása után

Elnök arra kérte a házat, hogy keressen arra módot, hogy az ülés idejét pontosan lehesen betartani.

Gajary Géza üdvözli az elnököt mai állásfoglalása alkalmával. De miután a Ház tagjai eddig nem voltak hozzászokva a pontossághoz, kéri az elnököt, hogy 20 perccel később nyissa meg az ülést mint ma. (Ellenmondás balról.)

Következett

a költségvetés tárgyalása.

Serényi Béla gr.: Örül, hogy a költségvetési vita nagy feladatok körül forog. Ő maga is hozzá akar járulni a vita színvonalának emeléséhez. Az őstermelés előmozdítását lelkéből óhajtja, az őrlési forgalom eltörlése az ő meggyőződése szerint nem vált hasznára az iparnak, kárára volt a gazdáknak és az általános gazdasági helyzetre passzív következménye volt.

Szederkényi: *Zselénszky* gróf másképpen beszélt!

Serényi: Elolvastam *Zselénszky* gróf beszédét, de egyes passzusaival nem érthetek egyet. Nézetem szerint az őrlési forgalom megszűnté óta a liszt kivitel csökkent.

Zselénszky: Dehogyan csökkent. (Derűtség balról.)

Serényi: Kérem, csökkent. (Általános derűtség.) Kijelenti, hogy adatok alapján beszél. A vámközösség mellett foglal állást, mert véleménye szerint Magyarország és Ausztria alapja között nexusnak kell lenni kölcsönös érdekközösség alapján, akár állandó jellegű szövetséget kötünk, akár pedig ideiglenes jellegű szerződéseket kötünk. (Ellenmondás balról.) Kérem az Alpeselek sohasem fognak gabonát termelni, az Alföld sohasem fog vaskövet szolgáltatni. Be kell tartani a rendszert és alkalmazkodni a sajátos viszonyokhoz. Követeli, hogy

végre a kétségbeesett ember a — pisztolyhoz nyult.

Most már ott feküdt holtan s zokogó felesége és leánya fel nem támaszthaták. Csak sirtak és jajgattak és semmi egyéb nem bírtak gondolni. Hogy jutott volna most eszükbe az ezerhatszáz forint, a mit Sándornak oda kellene adni?

Aztán jött a temetés és még a temetést sem várta be a bíróság, már lefoglalt mindent, a házat, a butorokat, az ezüstneműt, az ékszert, még a Lucy kelengyjét is. Teljesen koldusbotra jutottak.

Muzslay Sándornak akkor olyan tanácsokat adtak a jóbarátai:

— Csak nem bolondultál meg, hogy azt a leányt most már elvedgyed?

S mindenki azt hitte, hogy ebből a házasságból most már nem lesz semmi, de *Muzslay* Sándor azt mondta:

— Lovagias ember nem léphet vissza.

Biz az nagy csapás volt neki is, hogy a gazdag menyasszony helyett most szegényt kell oltárhoz vezetni, de teljesíti kötelességét, amint gavallér embereknek teljesíteni kell.

— Ne féljen, Lucy, én az maradok, aki voltam. Az én érzéseimen nem változtat az, hogy magának egy milliója van, vagy semmije sincs.

Ez szép mondás volt, de ha egészen igazat kellett volna mondani és semmit sem lett volna szabad elhallgatni, hát be kellett volna vallani, hogy nem csekély aggodalommal nézett az elé a nap elé, amikor Lucy mint hitvese elfoglalja

helyét a szerény kis lakásban. Most már kicsivel is beérték.

Sok fényes reménység tűnt tova. Nehéz lesz az élet, azt látta *Muzslay* Sándor; mindamellett ragaszkodott ahhoz, hogy a kitűzött napon tartsák meg az esküvőjüket.

Minden pompa nélkül, a lehető legegyszerűbben ülték meg. Két kocsiban elmentek az anyakönyvi hivatalba, aztán a templomba. Nem volt drága menyasszonyi öltözet, fehér selyem, csipke, virág, nem volt menyegzői lakoma, amire igen jó ménteségül szolgált a gyászidő, nászutazás sem volt.

A szép *Brett* Lucy sápadtan, elborult arcú, csaknem apatikusan, komoran lépett az oltár elé. Mosoly nem derítette föl bágyadt vonásait, s szemében nem ragyogott a boldogság fénye. De hát az természetes, gondolták az emberek: aki annyit vesztett s akinek az atyja csak egy hónappal ezelőtt lötte magát fölé.

A vőlegényt nem lehetett valami jókedvűnek mondani. Sok gond aggasztotta, de főképp az az ezerhatszáz forint furdalta, amit a *Kokányi* Lóránt pénzből elköltött.

Mikor bekövetkezett a katasztrófa *Brett* kénel, az első napokban még remélte, hogy talán marad valami a roppant vagyon romjaiból, időközben pedig segíthet magán valahogy. Hiszen van hivatala, vannak jóbarátai, csak kaphat annyi kölcsönt, hogy azt az ezerhatszáz forintot kipótolhatja.

De a jóbarátok mind sajnálkozva vonogatták a vállukat. Egyiknek az elvei nem enged-

a községi utakat rendezzék és az utbiztosokat szigorúbb ellenőrzésre utasítsák. Hosszabban foglalkozik a vízi utak kérdésével; első sorban a mellékfolyókat kell hajózhatóvá tenni és csak aztán kerülhet sorra a csatornák kiépítésének ügye. Az ország szomorú helyzetén a fogyasztás emelésével és a keresetképeség növelésével lehet segíteni. Statisztikailag igazolja, hogy Magyarország 60 százalékos nyers árut és 40 százalékos félíg kidolgozott terméket szállít ki. Reámutat arra, hogy az ipar, dacára az erős támogatásnak, mégis mindegyre hanyatlak. Az állami szubvenciókkal visszaélnék a gyárosok. A termelési prámium kitűzésével lehetne támogatni az ipart. Az egészséges ipari decentralizáció sokat lendítene az iparon.

Iy módon a vidéki városokat is fejleszteni lehet és nem teng tul a főváros minden tere. Majd áttér az osztrák gazdasági törekvésekre és kimutatja, hogy az osztrák csatornatervnek egyenesen a mi érdekeink ellen irányulnak. Nem hiszi, hogy az új német vámtarifa tényleg létesülne, de ha létesül, repeszállakkal kell élni.

Bizik a kormány jóakarátában és a költségvetést elfogadja. (Éljenzés jobbról.)

Serényi gróf beszéde után az elnök szünetet rendelt el.

Szünet után

Bizonny Ákos szólalt föl. 1860 óta tíz kormány vezeti az ügyeket, még pedig úgy, hogy a kormányzati szellem mindig ellentmond az ország közvéleményének. Kimutatja, hogy milyen ellentét van a Kossuth párt és a kormány között még a szabadelvűség szempontjából is. Hosszasabban cáfolgatja *Serényi* gróf tétéleit. Követeli az adóreformot, de különösen az egyenes adók reformját, mert ott történik a legtöbb méltánytalanság. Követeli az általános titkos szavazói jogot. Kimutatja a mai választási rendszer hátrányait, mely főleg a kis iparosokat zárja ki a szavazásból. Hosszasabban foglalkozik *Weszelovszky* tót nemzetiségi képviselő beszédével és a magyar faj fensőbbiségét hangoztatja. Azt fejtegeti, hogy a nemzetiségeknek nem szabad gyűlölködni. *Weszelovszky* közbekiált: Nem gyűlölködünk, ez a hazánk. Ismételtén kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el.

Rubinek Gyula: *Serényi* Balázs gróffal egyetért abban, hogy az ország minden közigazgatási ágazatát egyformán kell felkarolni. A költségvetést veszi ezuttal pártfogása alá azáltal, hogy a feleslegekre akkor is szükségünk lesz, ha az önálló vámterület alapjára lépünk. Elismeri, hogy a polgárság adóterheit emelni nem lehet, azért üdvözli a tervbe vett adóreformot, mely nem fog ugyan nagyobb adóleengedést eredményezni, de legalább egyenlően és igazságosabban osztja meg az adóter-

ték, hogy váltót aláírjon, a másik szívesen megtette volna, de már ki van merítve a hittele, nem kompromittálhatja magát. Szóval mindenki örömet segített volna, de nem lehetett.

A hitelezők is szívesen szolgáltak volna, de nekik sem lehetett. Nagyon tisztelik, becsülik *Muzslay* urat, meg vannak győződve tökéletes gavallérságáról, de a becsületű még nem hipotheka, jöhetnek váratlan körülmények és mindnyájan halandók vagyunk. Mindegyik azt a nótát fujta:

— Kérem, halandók vagyunk.

Hja mióta tudták, hogy ez a szerencsétlen ember vakon rohan a veszedelemben s minden okos tanács ellenére nőül veszi a tönkrejutott *Brett* Lucit, akivel ráadásul még a nyakába kapja az anyóst is, azóta vége lett minden hitelnek.

Muzslay Sándor tudta, hogyha *Kokányi* Lórántnak megírta volna egész őszintén az esetet, *Lóránt* nem csinált volna belőle nagy históriát. Mi az ezerhatszáz forint olyan gazdag embernek? De restelte bevallani. Eleinte remélte, hogy valamiképp ki bírja pótolni azt a pénzt; később aztán már azért nem szólt, mert elmulasztotta szólni akkor, mikor kellett volna.

Szerencsére *Lóránt* távol volt, el volt foglalva az aratással, csépléssel, de a napokban feljön a fővárosba s akkor kipattanhat a dolog. Ujra elkezdte *Muzslay* Sándor és sorbajárta a jóbarátokat s az uzsorásokat. Mindhiába. Lázás vergődésével csak gyanút ébresztett: mi lette ezt az embert? Miért kell neki a

heket. A husfogyasztási adót teljesen eltörledőnek tartja, de követeli a borfogyasztási adó reformját is, mert az mai alakjában teljesen módosítja a bor értékesítését. Gazdasági helyzetünket széplíteni nem lehet.

Rubinek hosszabban beszél a kivándorlási kérdéstről s ez ügyben sürgős intézkedéseket kér. A vám közösségét feltétlenül szükségesnek tartja. Európa összes államai egymásra vannak utalva. A buzaárak épen az őrleési forgalom megszüntetése következtében emelkednek, most mezőgazdasági szempontból a közös vámterületre szükségünk van. A költséget bizalommal elfogadják.

A vitát holnap folytatják.

TÁVIRATOK.

Német-országi barátság.

Pétervár, február 4. A *Journal de St. Petersburg* a cárnak *Osten-Sacken* gróf berlini orosz nagykövethoz intézett levelét közli, a melyben a nagykövet 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából meleg szavakkal emlékezik meg a Németország és Oroszország között régóta fennálló barátságos viszony fenntartása körül szerzett érdemeiről és neki az első osztályú Vladimir-rendet adományozza.

A szamos-ujvári választás.

Szamos-Ujvár, február 4. A szamos-ujvári kerület képviselőjévé *Karácsonyi Aladár* gróft választották meg 89 szavazattöbbséggel. *Gajzágó* a választás alatt viszályos volt.

Kidobott krajcárok.

(Szociális jelentőségű kör.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, február 4.

Tudvalevő, hogy *Wekerle Sándor*, Magyarország volt miniszterelnöke, aki ma is vezető egyéniség minden téren, legutóbb több beszédet tartott Budapesten, mely beszédek a legkülönbözőbb kombinációkra adtak alkalmat. Altalánosságban leginkább az a nézet terjedt el, hogy *Wekerle Sándor* újra vissza akar térni a politikához, mely mindenkor első ideálja volt.

Bármiként áll azonban a dolog, akár visszatér *Wekerle* a politikához, akár nem, min-

pénz? S ha már most is ilyen pénzzavarokkal küzd, micsoda örültség volt neki így házasodni.

Valóban maga is úgy vélte, mintha örültség lett volna. Az a szörnyű lelki állapot, melyben kinódott, megmérgezte mézesheteit. Nem volt öröm abban az ölekezésben, s mindketten hidegen, idegenkedve bontakoztak ki egymás karjai közül.

Egy pillanatig a férfi mindent el akart mondani feleségének, de az a hideg, közönyös arc visszariasztotta. Ez a büszke nő csak megvetéssel tekintene le rá, ha megtudná, hogy idegen pénzt költött el.

De a becsületét, az életét meg kell mentenie, hiszen nem követett el semmi gonoszsgot.

— A fülbevalót, Lucy, amit vettünk, vissza kell adni az ékszerésznek.

A fiatal asszony megdöbbenve tekintett rá. Házasságuk harmadik napján nem várt ilyen beszédet. Sápadt volt az ajka remegett, amint megszólalt, hidegen, megvetően:

— A fülbevalót nem adhatom vissza, lefoglalták, elvitték, de a mim van, tessék.

Lerakott mindent az asztalra, óráját, gyűrűjét, karperecét, még imádságos könyvét is, melynek sarkain arany foglalatban rubint és smaragd volt.

— Ha tudnád, Lucy miért kértem azt? — szólt *Muzslay Sándor*.

— Nem kívánom tudni, — felelt az asszony fagyosan.

denesetre országsszerte megszívlelendő az a dolog, melyet közvetlenül a tőzsdei beszéde után hangoztatott. Nem politikai jelentőségű eszmék voltak ezek, hanem inkább társadalmi szempontból tárgyalta korunk, e rohanó századnak egyik sajátos, alig észrevehető jelenségét. Annál nagyobb *Wekerle* érdeme, hogy e szociális jelentőségű kórra reámutatott, mert ez esetben a baj megállapítása egyértelmű annak gyógyításával is.

A kidobott krajcárokról van szó. *Jellinek* fővárosi villamos közúti vasúti igazgató, *Kornfeld Zsigmond*, — ugyan ki nem tudná, hogy kicsoda *Kornfeld* — és *Lányi Leó*, a pesti magyar kereskedelmi bank igazgatója előtt mutatott reá *Wekerle Sándor* arra, hogy mit jelent voltaképen a kidobott krajcárok kifejezés. Csekély, jelentéktelenségnek látszó dolog ez, de voltaképen e szerény krajcárok a maguk összesességében milliókat jelentenek. Am hadd szóljon a nagy államférfiu gondolatmenete:

— A budapesti ember kilép lakásából az utcára, hogy elmenjen törzskávéházába, mert eszmecserére van szüksége. A kávéház ugyan csak a huszadik házban van, öt percnyi lassúséta után odaérhetne, de mivel a villamos szintén arra vezet, kényelmi, vagy inkább lustasági szempontból nem megy gyalog. Hat vagy nyolc krajcár főlöszleges kiadás ez, söt két krajcár borralalóval is jár, mert uri ember — és a magyar ember mindig ur, söt gavallér — nem veszi vissza a két krajcárt a kalauztól, ki a jegyet adja és aki ferde szemmel néz az utasra, ha borralalót nem kap.

De ez csak a villamos. A rikkancsok hada ezután következik. A hány rikkancs, annyi lap, Valamennyi krajcáros lap. Igaz ugyan, hogy az ember a lakására is jár utaságot, talán reggeli és esti ujságot is jár, hanem azért mégis megveszi a rikkancs kínálta utca-szemét lapot is. Miért? Mert csak egy krajcár. Arra senki sem gondol azonban, hogy napjában hány krajcárt dob ki egy ujságra, s hogy az így kidobott krajcárok mennyire rugnak.

Am hadd jöjjenek sorra a kávéházak. A horribilis árakról szó se essék, csak a borralalókról legyen említés. Három krajcár jut csupán mindenik pincérnek, de három, söt négy pincér is van sok helyen. Még jó, ha cigány-

Muzslay Sándor egy szót sem szölt többet. Összeseperte, ami az asztalon volt és elvitte. A butorra is, ami a lakásukon volt, kapott pár száz forintot. Csak még hatszáz forint hiányzott, azt kivette a csónakázó egyeslet pénztárából.

Nem akar senkit megcsalni. Nem fog egy fillért sem elsikkasztani. Havonkint megtakarít a fizetéséből hatvan forintot, s tiz hónap alatt meglesz a hatszáz forint, visszateheti a pénztárába.

De érezte, hogy mégis hitvány cselekedet s gyalázatos képmutatás így járni fölemelt fejével. Minden ember láthatta rajta, hogy valami emészt. Azt is tudták, hogy pénzzavarokkal küzd. Egyet is, mást is kezdtek rebesgetni az emberek. A csónakázó egyeslet néhány tagja már gyanakodott. Nem tanácsos ilyen ember kezében hagyni az egyeslet pénztét.

Egyenes bizalmatlansággal azonban nem léphettek föl; de hátha egy váratlan pénztárvizsgálat? . . . Igen, egy váratlan pénztárvizsgálat mindent földerített. Hatodfél száz forint hiányzott.

Mint hogy azonban uri emberek voltak s csupa régi jó barátja a választmányban, ilyen haszontalanság miatt nem ütöttek zajt, majd összeadják maguk, ami hiányzik, csak azt kívánták, hogy az egyesletből azonnal lépjen ki *Muzslay Sándor*.

Ó többet tett, mint amit kívántak tőle. Az életből is kilépett egy pisztolylövéssel.

zene nincs a kávéházban, mert akkor a végletekig szaporodik a kidobott krajcárok száma.

Jó, kedvező esetet véve föl, a fővárosi lakos a kávéházból hazatér otthonába. Már a színházi és egyéb mulatságbeli kiadásokról — mint ruhatár, látcsó, színházi ujság, szinlap, cukorkák, buffet — ne is tegyünk említést. Marad a villamos hazatérés, a kapupénz — ugyan ki lenne olyan fősvény, hogy éjfélt előtt bár, de ne adjon tiz krajcárt a házmasternek — és ezzel lezáródott a napi fölös kiadások sorozata.

Végeredményben az a fekete kávé, ami a legdrágább kávéházban is legfölebb husz krajcár, s amit otthon két-három krajcárért elő lehet állítani jobban és izletesebben, egy-két koronát emészt föl. Így lesznek a kidobott krajcárokból milliók.

Ilyen eljárás mellett nem csoda, hogyha egyes állások, bárha szolgálai állások, jövedelmzőbbek sok másnál, melyhez hosszas előtanulmányozások szükségesek. Manapság akárhány házmaster nem cserél miniszteri hivatalnokkal. Egyetemi szolgálak, postások házat építenek; pincérek milliomosok lesznek és ha a pénzeslevélhordók helyzetét nézzük, valóban érthetetlen, mi indította Falkayt a sikkasztásra.

Fölöszleges itt példára hivatkozni. A rideg tény az, hogy a magyar nép tul gavallérosan dobálózik a krajcárokkal.

Milyen csekélység ez az összeg és mégis mennyire szaporodik, ha sok gyűl össze belőle. És hogy sok gyűlik össze belőle, azt bizonyítja, hogy az illetén könnyelműség kihasználására vadászó egyének száma mindinkább szaporodik.

Krajcárból lesz a forint és a ki a krajcárt nem becsüli meg, az forintot sem érdemel. Ez a kidobott krajcárok elmélete.

A főrendiház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 4.

Szokatlan nagy számban jöttek el a főrendek a mai ülésre. Nem csoda. Haute saisons van, farsang van! Itt van minden zászlós ur, a legnábobabb mágnások mindenike, csak a főpapok közül jöttek el ketten, persze ők nem felelkeznek meg a höjtről sem.

Csáky Albin gróf elnökölt, a miniszterek közül *Szeil* miniszterelnök, *Fejérváry* és *Plósz* miniszterek jöttek át a képviselőházból.

Az elnök részvétellel emlékezett meg báró *Lévay Henrik* haláláról, kiemelte az elhunyt érdemeit az ipar és kereskedelem körül. Emléket jegyzőkönyvileg örökítették meg.

Következett az igazolóbizottság jelentése a melyből csak annyi érdekös, hogy *Tisza Kálmán* behivólevelét tudomásul vették és őt a főrendek jegyzékébe felvették. Felvették még a főrendek közé az új püspököket és a legutóbb kinevezett főrendeket: *Kornfeldet*, *Semseyt*, *Müller Kálmánt* és *Czorda Bódogot*.

A főrendiház ezután megválasztotta a Magyarország és Horvát-Szlavonországok között a pénzügyi egyezmény létesítésére kiküldött országos bizottság tagjait. Ezek: *Samassa József* érsek, báró *Majthényi László*, *Wekerle Sándor*, *Pallavicini Ede* örgróf és *Wenkheim Frigyes* gr.

Ezután az egyes bizottságokba választottak pótlólag tagokat.

Ezután *Apponyi Lajos* gr., *Majthényi László* gr., *Szabó Miklós*, *Széchenyi Béla* gr., *Nákó Sándor* gr., mint az igazoló bizottság tagjai leteszik az esküt. Ezután a legfőbb fegyelmi és a közigazgatási fegyelmi bíróság tagjai tették le az esküt.

Eszterházy János gr. A Galiciából beözönló idegenek bevándorlása tárgyában interpellálja meg a miniszterelnököt. Előadja, hogy a törvények kijátszásával telepsznek meg és uzsorával szipolyozzák ki a felvidéki lakosságot és veszélyeztetik az államegységet. A közönség egy része azért fordul ellenök, mert az illető bevándorlók zsidók. A másik rész ellenben épen azért veszi védelembe őket, mert zsidók.

Mindakét felfogás helytelen liberális szempontból és ezt nem tudja eléggé kárhözvinni. Egy részről a felekezeti, mint ilyen nem szabad bántani, másrészt pedig a felekezeti békétlenkedés helytelen itt, mert méltatlan elemekkel érznek meg azt az örvényt, melyet elkerülni akartak. Új tagosítást óhajt és végül interpellációjában azt kérdi a bel- és igazságügyi minisztertől, van-e tudomásuk a felvidéki visszás állapotokról, a bevándorolt elemek visszaéléseiről és hajlandó-e a kormány novelláris úton intézkedni a bevándorlás ellen és a birtokok eladósodása ellen és hajlandó-e a visszaéléseket megszüntetni.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy nem került ki a kormány figyelmét a felvidéki állapotok, hiszen ott akciót is indított, a melynek jelentékeny eredménye is van. A kormányt csupán gazdasági és nem felekezeti szempontok vezérik. A ki bajban van, azon segít, a ki vét a törvények ellen, akár milyen felekezeti is, sújtja és sújtani fogja. A kormány semmiféle jelszavakkal sem zavartatja magát és megmarad az igazi liberalizmus mellett. (Helyeslés.) A bevándorlás ellen törvényjavaslatot terjeszt be. A felvidéken államrendőrséget fog alkalmazni és revízió alá veszi a községi illetései törvényt, kéri válaszáat tudomásul venni. (Helyeslés.)

Plósz Sándor miniszter kijelenti, hogy a telekkönyvi rendezés már régóta tanulmányozás tárgyát képezi és hivatalból fogja a telekkönyvi helyesbitést elrendelni. Az árverési visszaélések ellen szigorúan fog eljárni, erre nézve már intézkedett is.

Eszterházy gróf és a főrendiház a válaszokat tudomásul vették.

Ezután vita nélkül elfogadták az ujoncjutalékról és az ujonck megajánlásáról szóló törvényjavaslatokat. Elfogadták továbbá a vármegyei pénztárak államosításáról és két helyi érdekű vasutáról szóló törvényjavaslatokat, továbbá több jelentést.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Vesztaszüzek. operetta. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Svihákok. operetta. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Képvisező ur. bohózat. (Páros bérlet.)
Szombat: Képvisező ur. bohózat. (Páratlan bérlet.)

* A Kisfaludy-társaság pályadíjai. A Kisfaludy-társaság ma délután tartotta előzetes közgyűlését, melyen több pályázat sorsát is elintézték. Elhatározták, hogy a Lukács Krisztina-féle nagy és a Lukács Krisztina-féle kisebb pályadíjakat nem adják ki. A Bulyovszky Lilla-féle szavazásra alkalmas költeményre kitűzött pályadíjat kiadták. Erre a pályadíjra beérkezett összesen 81 pályamunka. A bíráló-bizottság, melynek tagjai Lévy József, Hegedűs István és Kosza Andor voltak, egyhangulag a „Rutacska” című költeménynek ítélte oda a pályadíjat, mely úgy szerkezetével, mint lírai szépségeivel kiválik a többi pályamunka közül. A döntést a közgyűlés elfogadta. A pályanyertes költemény szerzője Balla Miklós, fiatal poéta.

* Lemondás Ezen cím alatt jobban szeretünk volna azt érteni, hogy a mi közönségünk lemondott a mult heti pikantériáknak a színházban való élvezetéről. Mert senki sem képzelettel azt, hogy oly értelemben vendők a neheztelő bírálatok, mintha tisztán csak Robinson vagy a Szent Genováva történetét óhajtának a közönség elé vinni. A neheztelés egyébre nem is vonatkozik, minthogy a mi egyetlen színházunkban ne legyen tanyája az olyféle erős és poshadt kaviárnak, mint aminő a mult hét színházi szenzációja volt. „Jeder werde nach seiner Façon seelig!” — mondotta már nagy Frigyes; a ki az ilyesmit kedveli, ám keresse fel a maga helyén, — de ez a hely nem lehet a színház. És ha a színházi bizottság tultott is a célon, intenciójához szó nem férhet. De hát a cimbéli „Lemondás” Karczag Vilmos színműve, mely ma került színre. És miképp? A ki nem nézte meg a színlapot és így előre nem tudta, hogy különösen a férfiak közül ki, milyen szerepet játszik, az azt hihette, hogy 600

forintos díjnokok gróf és bárósdit játszanak, és hogy tetszelegnek a méltóságos és nagyméltóságos címekben. Így nem lehet az előkelő világot szemünk elé állítani. A színháznak illuziót kell felkelteni; illuziót pedig a férfiszereplők felkelteni nem voltak képesek. A külső megjelenésük, a mozdulatuk vagy a modoruk nem volt szalonképes. Ha a darab nem birta a kellő hatással a közönségre, az nagyrészt ennek a körülménynek tulajdonítható.

* Színészet a környéken. Orosházáról írják lapunknak, hogy ott Monori Sándor színtársulata a közönség legnagyobb meglepődésére s meleg pártolása mellett működik. Az igazgató eddig a legujabb darabokat hozta színre, u. m. A páholy, Vörös talar, Bolond, Svihákok; ez utóbbiban M. Herczeg Eugenia, a társulat primadonnája óriási sikert aratott Berta szerepében. Zöldy Hermin, Agotai Bércy Jenő és Ernyei szintén tanúságot tettek tehetségükről. A társulat, melynek kiválóbb tagjai még az igazgatón kívül: Szász Anna, Szabolcsi Róza, Kovács Aranka, Szende Bella, Kovács Kornélia, e héten ismét két újdonságot mutat be. A közönség annyira megkedvelte Monorit, hogy a várost a nyári időnyre is neki biztosította. — Erre az időnyre az igazgató saját költségén nyári színházat épített. A társulat február közepén Félégyházára megy.

* A nagyváradi színház jövője. Somogyi Károly, a nagyváradi Szigligeti színház igazgatója beadványt intézett az ottani színházi bizottsághoz, amelyben már most kéri szerződésének két évre való meghosszabbítását. A színházi bizottság erős kritika alá vette Somogyi társulatát és annak működését. Végül kimondták, hogy várjon a bizottság a határozattal márcziusig, amikor a jövő évi színtársulat névsora már ismeretes lesz.

Szibériába — egy tárca miatt.

(A száműzött orosz szerkesztő cikke.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 4.

Említettük a minap, hogy az orosz kormány 5 évi száműzetésbe küldte Amfitatrow-ot, a hírneves „Roussija” című orosz lap szerkesztőjét, a miért egy szépirodalmi tárcájában az uralkodóháziól írt. Nem érdektelen ez a tárca, mely úgy a szerzőre, mint a lapra, melyben megjelent, oly súlyos következményekkel járt. A szerző a tárca megírásánál azt a fogást használta, hogy a cári család tagjainak, magának a cárnak nevével hasonló hangzású nevek alá rejtette. Így Obmanov helyett Romanovot kell olvasni, meg a cári család vezetéknéve, Alexis Alexievics helyett III. Sándor cárt, a jelenlegi cár atyját és Nikander Alexievics helyett II. Miklóst, a mostani cárt kell érteni.

A tárcának „Obmanov” a cím és az így hangzik:

Mikor a temetése után Alexis Alexievics Obmanov atyáinak kriptájában az utolsó álmra hajlotta a fejét, a kerületben nagyon megoszlottak a vélemények. A kerület legnagyobb ura széke gazda nélkül maradt s a fontos járás nemességi fej nélkül. A temetésnél nagyon sok köny folyt. „Milyen nemes jöttevő halt meg” — lehetett az embereket hallani, de titokban mindenkinek az volt a gondolatja: „Végre megszabadultunk tőle.” — De ezt az érzést mindenki jól elzárta bensőjébe és senkisére mert volna mondani azt, a mit kockázat nélkül gondolni is alig lehetett. Mert ha nem is szerette senki az elhunytat, a világ mégis rőstelte nem szeretni őt. „Micsoda kitűnő ember! Milyen házigazda, milyen mintaképe a család-apának!”

Szóval, látszat szerint az elhunytban egyesültek az összes erények, melyek kibívták a világ lelkesedését. Minden lapátnyi földnél, melyet koporsójára hánytak, sok arcon különös kifejezés jelent meg, melyet kétféleképpen lehetett érteni: „Oh, mi szegény ördögök, kire támaszkodjunk ezután?” — így szólt az arc egyik fele, de alatta azt lehetett olvasni: „Többé föl nem támad! Micsoda megkönnyebbülés!”

Ez a kettős érzés már a legközelebbi csa-

ládtagokat is meglepte. Még az elhunyt neje is, a ki neki köszönetet mondott, (Mária Phillipovna, a ki ezelőtt nevelőnő volt, vette el szépsége miatt feleségül), mikor a kriptá bezáródott s a könyök és panaszok szokásos adóját lerőta, még egyszer a sir felé fordult s ezt a rejtélyes sóhajt küldte oda:

— Mindennek vége. Ezután másképp lesz minden.

Alexis Alexievics fia, most már „Nagy-Holobotiany” tulajdonosa, Nikander Alexievics Obmanov, kit bizalmasan Nika Milutschkának hívtak, leginkább meg volt indulva. Egyszerű fiatal ember volt, kellemes különös külsővel, félénk és bájosan egyszerű taglejtésekkel, bizalmat keltő és félénk, szomorú szemekkel, szóval olyan volt, mint egy állatkertbe zárt zerge. Atyjától mindig a legszorosabb függő viszonyban volt s sohasem mert volna neki ellent mondani. Mikor a gimnáziumot elvégezte, az egyetemre akart menni, de atyja kemény és hideg pillantással azt mondotta neki:

— Minek? Hogy részt vehess a dáküntetésekben?

Es Nikander Alexievics azt válaszolta:

— A mint neked tetszik, papa?

Es minthogy az apának úgy tetszett, a katonasághoz került, a hol sorsát nemcsak morgás nélkül, hanem bizonyos meglepődéssel viselte. Az ezrednél rengeteg dicséretet kapott; a társaságban Nika Milutschkának hívták s úgy dicsérték, mint a rendezett élet mintaképét; mindenki fényes jövőt jósolt neki. Mikor azonban atyja öregedni és gyengülni kezdett, azt a parancsot kapta, hogy mondjon búcsút és térjen vissza a birtokra. Nika azt válaszolta:

— A mint önnek tetszik, papa.

Csak Mária Phillipovna merete hebegni.

— De hiszen 35 évvel később már tábornok lehetne.

Mire a papa hidegen ezt válaszolta:

— Nika mindennek előtt nemes ember; mint ilyennek az az első kötelessége, hogy a jószágán gazdálkodjék. A nemes embernek az a kötelessége, hogy jószágát magasra vigye; ha me, halok, azt kívánom, hogy Nika becsületben fejlesztesse tova azokat a megszentelt tradíciókat, melyeket neki átutalok.

Es Nika Milutschka ezután Nagy-Holobotianyban lakott, melyet Obmanovkának is neveznek, anélkül, hogy a birtokot elhagyta volna.

Nem tanulta a mezőgazda tudományát. Atyja ugyan elmagyarázta neki az urak nemesi kötelességeinek összes teóriát, de az igazság szerint féltékeny volt fia tekintélyére és nem hagyott neki semmiféle kezdeményezési jogot.

— Ez nem neked való, még nagyon fiatal vagy, figyelj és később, ha meggondolt maradsz, megtanulsz urrá lenni.

— Szép, papa, a mint neked tetszik.

A megszokott semmitetés között, minden munka és szórakozás nélkül Nika Milutschkából iszákos vagy kéjenc lett volna, ha jeles természete, és atyjától való rejtégesége ettől meg nem óvták volna. Mert akármit mondtak Alexis Alexievicsre az ellenségei, el kellett hallgatniok, mikor egy pontról volt szó.

— Nem tűröm a kicsapongásokat, ordított, miközben öklével az asztalra ütött; s ha hangozott az ordítás, a palota összes komornái tűzbe dobták szerelmes leveleiket. Ha az Obmanov-ház ura valahol ilyenfajta levelet talált, akkor a békés ház átváltozott könnyek völgyévé. És a bűnös, alig hogy megtartották az elszámolást, holmijaival a kapun kifelé ment.

— Pusztulj innen és bögj másutt! — dö-

rögte a földesur utána. És mindenki rengett, és senkisémm morgott.

Alexis Alexiewics önmegtartóztatása annál esodálatosabb volt, mert a szüziesség sehogy sem tartozott az Obmanov ház erényei közé. Ellenkezőleg, a kerületben még emlékeznek azokra az időkre, a mikor Alexis Alexiewics atyja, Nikander Bamphilovics, menydörgő hangjával, rettenetes szemével és összeszorított ökleivel Nagy-Holobotianyban rezideált, miután Pétervárról egy kezdő balletáncosnő elszökteése miatt száműzték. Ennek az embernek volt Alexis Alexiewics az unokája, kinek neje, a milyen féltékeny természetű volt, sohasem féltékenykedett, a mit, mint özvegy is beismert. Soha sem vetett szemet se nevelőnőre, se komornára. A meztelen szobrokat, melyeket atyjától kapott, eldugta. Ilyen volt az Alexis Alexiewics erénye, melyet fiának is ajánlott.

Nika nagy szomorú volt atyja halála miatt Szerette, bár rettegése őszintébb volt. És a sir előtt állva, lelkiismeretfurdalások között érezte, hogy ebben az ünnepélyes pillanatban, a melyben az öreg ur és nemzetsége lelépett a színpadról, saját érzelmei is felébredtek. Mint Frithjof, a norvég hős, ő is egy fehér és egy fekete madarat hallott énekelni. Az egyik hang ezt énekelte: „Szegény atyám“, a másik ezt: „Most a magad ura vagy.“

— Ki fogja megmutatni az utat?

— Most már előfizethetsz a „Rousskija Wjedomosti“-ra és a fenébe hagyod a „Garasdanin“-t.

— Mi lesz most már Obmanovkából?

— Szegény árva!

— A magad ura vagy!

Igy harcolt démon és angyal Holobotiany, másképp Obmanovka urának szívéért és eszéért. És minthogy a két versenytárs egyenlő erejű volt, Nika arca arra a karrikaturára emlékeztetett, mely egyik felén sirni, a másikon nevetni látszik. De végre is: Vajjon vissza fog-e vonulni a sirás angyala s átfogja-e engedni a teret a nevetés ördögének? Ah, olyan nehéz, ebben kételkedni!

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 8. Az aradi állami tanítóképző intézet növendékeinek hangverseny és táncal egybekötött kedves-ünnepélye (Központi Szálló.) — Az aradi kereskedő ifjuság táncvigalma (Fehér Kereszt.) — Az új szent-annai társaskör táncvigalma (Zimmermann-vendéglő.) — A kispártól járás jegyzői egyletének táncvigalma (Kaszinó.) — Az aradvidéki tanítók-egylete borosjenői szakkörének hangversenyvel egybekötött táncmulatsága (Kaszinó.) — Az Acsev. főműhelyszemélyzete egyrészének táncmulatsága (Láppal sörcearnok.)

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.) — Az aradi asztalossegédok táncvigalma (Kass-vendéglő.)

Február 11. Táncestély a várbeli tiszt kaszinóban.

Február 15. Buday Ida táncitanító nővendékelnek próbabálja (Fehér Kereszt.)

(=) **Bérekocsisok álarcosbálja.** Az aradi egy és kétfogatu bérekocsi-tulajdonosok vasárnap tartották meg álarcos báljukat, amely kitűnően sikerült. A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Bartók Mihályné, Dusan Miklósné, Bauer Andrásné, Bauer Józsefné, Bauer Mihályné, Weisz Antalné, Burger Jánosné, Venk Józsefné, Lup Andrásné, Bogdán Györgyné, Hechtmár Józsefné, Pomáziné, Csanádán Istvánné, Böschmáriné, Knitzkiné, Jovanovits Szávané, Marostyán Illésné, Kovács Sándorné.

Leányok: Konkoly nővérek, Pfaf Katalin, Hofmann Anna, Krámer Ilonka, Bogdán nővérek

(=) **A világi önkéntes tűzoltó egyesület f. hó 1-én a „Mátyás király“-hoz címzett vendéglőben tombolával egybekötött jótékony célú zárt körű bált rendezett, mely a nemes célra szépen jövedelmezett. A bálanyai tisztet Valerian Józsefné született fonyódi Fonyó Margit urnó töltötte be, kit megjelenésekor lelkes ovációban**

részesített s igen szép rózsá, szegfű és kamillából álló élővirág csokorral tüntetett ki a rendezőség. Jelen voltak:

Asszonyok: Ackermann Mártonné Galsa, Báró Bohus Lajosné, Bécsi Gáborné, Buda Miklósné, Boros Jánosné, Csordás Istvánné, Csokoló Jánosné, Desztig Józsefné, Fekete Mátyásné, Fenyvesi Mihályné, Grill Józsefné, Herman Gyuláné Galsa, özv. Hollich Antalné, Illman Istvánné, özv. Kabdebó Kálmáné, Keresztesi Pálné, özv. Kober Zsigmondné, Kohn Adolfné, Kuhn Ferencné, Kerner Hermanné, Lopus Pálné, Ligeti Antalné Galsa, Loosz Antalné, Z. Ujfalu, Loosz Jánosné, Lukács Zachariásné, Lengyel Andrásné, özv. Móc Dánielné, Magyarád, Karssay Jánosné Galsa, Mádi Adámné, Majsai Istvánné, Nagy Jánosné Galsa, Nagy Györgyné, Neszlera Nándorné, özv. Pitzkó Józsefné Galsa, Staub Józsefné, Szóke Bálintné, Szics Péterné, Szebenyi Józsefné Galsa, Simon FABIÁNNÉ, Török Arpádné, Tobias Istvánné, Tóth Sándorné, Theodorovits Istvánné, Tóth Ferencné, Valerian Józsefné, Wekerle Jánosné Galsa, Weisz Lajosné, és Wekerle Józsefné.

Leányok: Ackerman Magdolna és Stefánia Galsa, Cirner Eva, Denczig Babetta, Fenyvesi Ilonka, Herman Margit Galsa, Hen Róza Galsa, Hinzly Lujza, Héder Mariska Arad, Illman Irma, Herentesi Anna, Kóber Kariska, Ligeti Agnes Galsa, Mihajlovics Flóra, Móc Giza Magyarát, Pap Etelka Csermő, Staub Katica, és Terez, Tyeretyán Szidónia, Valerian Stefike és Wojtek Róza Galsa.

A Jótékony célra felülfizettek: Valerian József főparancsnok 20 kor. Gróf Zselenszky Róbert és Báró Bohus Lajos 10—10 kor. Török Arpád és Kriván János 6—6 kor. Weóer János, Zehe János, Adler Ignátz 4—4 kor. Albert Ferenc, özv. Lederman Lajosné, Loosz Antal, Kohn Adolfné, Ifj. Teodorovics Péter, Bálint József, Dr. Cégka Zdenkő 2—2 kor. Schärfer Sándorné, Szauer Oszkár, Braun Béla, Göbel Károly, Lopus Pál, Denczig József, Grieshaber Mór, Illeman István, Mádi Adám, Csaballa Gábor, Milos Péter, Hawek Gusztáv 1—1 kor. Janikné 60 fill. és Hegedüs Péter 20 fill. A bal bevétele 805 K. 80 fill. kiadás 147 K. 40 fill. jótékony célra való felülfizetésekért a leghálásabb köszönetét nyilváníttja a rendezőség.

Szelle József Romániában.

(A körözött aradi ügyvéd rejtékhelye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 4.

A „Rendőri Közlöny“ mostanában csaknem minden számában egy régi ösmerősünkről emlekszik meg. Még soha élő embert olyan szorgos aprólékossággal le nem irtak, mint teszi ezt például az említett lap — Szelle Józseffel. Még azt is olvasuk az idézett ujságban, hogy Szelle Józsefnek mennyi az ép foga, s hogy milyen kockás drapp ruhát viselt. Már t. i. akkor, mikor Aradról ellépett.

Azóta sok mindenfelét beszéltek Szelle-ről. Hol itt vélték látni Ujaradon, vagy Gyorokon, egy szülő kolnájában, hol Budapesten, hol pedig Pozsony mellett, egy határszéli községben.

Nem lehet mondani, hogy Szelle mind ezeken a helyeken meg nem fordult. Sőt az is sokkal valószínűbb, hogy „távolléte alatt“ Aradon is megfordult, mint az az állítás, hogy a délvidéken kurát tart. Ez a kifogás különben is olyan általános, hogy a bíróság egy pillanatra sem kételkedett, hogy Szelle mindenütt lehet, csak a délvidéken nem. Bár jól megfontolva a dolgot, a délvidék olyan fogalom, hogy abba Kisásziától a Gibraltári-szorosig sok mindenféle befér.

A védekezést természetesen az tette illuzóriussá, hogy Szelle vonakodott közelebről megnevezni a délvidéknek azt a helyét, a hol egészségét akarja helyreállítani.

Most aztán egy olyan hírről veszünk tudomást, mely igazat látszik adni a

Szelle védekezésének. Ha a hír igaz, s valótlansága mellett mi sem bizonyít, akkor Szelle József tényleg délvidéken tartózkodik, meg pedig Romániának egyik határszéli városkájában, Turn-Szeverinben.

A hirt ma hozta Aradra egy Turn-Szeverinből ide érkezett ember. Ez az ember, aki jól ismeri Szellét, látta az egykor hatalmas aradi fiskálist egy turn-szeverini szállodában. A szállótulajdonos ne-jénél tartózkodik Szelle, a ki közeli rokona.

A hír valódiságáért a felelősséget magunkra nem vállaljuk, bár semmi sincs kételkedni való a turn-szeverini ember hírében.

Mi mindenesetre fölhívjuk erre a körülményre a rendőrség figyelmét s tekintve, hogy a román kormány a kiadást nem politikai bűnösöknél nem tagadhatja meg, esetleg kilátásunk van arra, hogy Szelle József végre le fog számolni az aradi törvényszék előtt.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, február 4.

Negyedik hete, hogy a kenyeres bolt ajtai megnyitlak az éhező szegény emberek előtt. S az elmúlt három hét az izgalmasságnak e zajtalan folyamata sok értékes tanúságot hozott napvilágra. Mindenekelőtt azt, hogy a megindult akcióra mekkora szükségük van az aradi szegényeknek. Másodszor azt, hogy a társadalmi együttérzés, ha veszedelmet érez, milyen hatalmas munkára képes. S hogy nemcsak szalmaláng volt az a lelkesedés, amelylyel Arad közönsége felkarol a az ingyen kenyér intézményét, tanúsága az, hogy áldozatkészségével lehetővé tette, hogy az elmúlt három héten minden a boltban jelentkező éhező kielégíthető volt.

A három hét alatt ötvenezer adag kenyeret osztott ki a könyöradományok intézősége. Több ezer szegény ember kereste fel a kenyeres boltot, hogy a nemesszívű emberek könyörületességében részesedjék.

Ez a statisztika számot ad arról is, hogy a nemes misszió milyen széles rétegét szitta fel a nyomorgó embereknek. Nincs a városnak az a része, ahonnan ne jelentkezzenek szálamomra méltó emberek. A kenyérosztogatók nagyobbrészt ismerik már a jelentkezőket; szinte törzsvendégei azok a boltnak.

Aldásos voltát az intézménynek nem lehet eléggé méltatni. Ha mindamaz apró és lélekemelő mozzanatról számot adnánk, aminek ott naponta tanui vagyunk, egész lapunk megtelne e közleményekkel.

Megható jelenetekben természetesen ma se volt hiány. Egy kis fiucska, akiből az inség se tudta az életvidorságot kiölni, szálamomgerjesztő rongyokban perdült be a a boltba s felmutatta a kenyér-utalványt, amelyre házhoz is kiszolgáltatnak kenyeret. A kenyérosztók egyike ismerte a fiucska s kérdezte, hogy mért nem az édes anyja jött a kenyérért.

— Meghalt a Gyula öcsém — felelt a fiu szomoruan.

— De hiszen te el se bírod ezt a nagy kenyeret.

— Elbirom én — sietett kijelenteni — s átnyalabolta a kenyeret, kitopogott vele a boltból.

A mai fogyasztás szintén a napi átlag: kétezer adag volt.

A Széchenyi gőzmalom a mai napon öt esák lisztet bocsátott rendelkezésünkre az ingyen

kenyér alapjának a gyarapítására. Tenner Ignác ur pedig 10 koronát volt szives hozzánk juttatni az ingyen kenyér céljaira.

A beérkezett pénzbeli adományok részletes kimutatását itt adjuk:

	Korona
R. a . . . gyűjtése	21.14
Bleyer Irma gyűjtése	12.86
Tenner Ignác	10.—
Szalkay Ida gyűjtése	5.58
Kohn Sándor gyűjtése	3.79
Deutsch Pista gyűjtése	2.44
Blum Lajos	2.43
Lóvy Jenő gyűjtése	2.—
Hanzli Lajos gyűjtése	2.—
Szt. Antal tiszteletére	2.—
N. N.	1.—
Egy társaság	—84
Rosenfeld Dénes	—84

Mai gyűjtésünk eredménye 66.92
Hozzáadva a tegnapi kimutatott 3321.56
Eddigi összes gyűjtésünk 3388.48

Az adományokat a kiadóhivatal címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szivesen szolgálunk.

TANUGY.

(—) Uj óvoda. A vallás és közoktatásügyi miniszter egy állami óvoda felállítását rendelte el Ujpanáton. Az óvoda május 1-én nyílik meg.

A románok akciója.

(Agitátorok uton.)

Arad, február 4.

Az 1881-ik évi román nemzeti program kimondja, hogy a román nép tartozik távol maradni a magyar képviselőválasztásoktól. De ugyanez a program kimondja azt is, hogy a románság köteles a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozni a vármegyékben, hogy a román nép választottjai domináljanak a köztörvényhatóságokban, a hol majd a kormány rendeleteit figyelmen kívül lehet hagyni a román speciális nemzeti érdekek hathatós támogatása mellett.

A román nép nem sokat törődött sem a képviselőválasztásokkal, sem pedig a községi és vármegyei választásokkal, mert sohasem volt garanciája arra nézve, hogy azok, a kik magukat vezéreknek tolják fel, igazán és önzetlenül képviselnék azokat a sokat hangoztatott speciális román nemzeti érdekeket. A román nép ez az a nembánomsága bosszantotta a vezetőket, mert nem egyszer keserű megalázkodásoknak voltak kitéve, épen olyankor, a mikor hivalkodva eldicsekedtek a nép bizalmával. A sok kudarc azonban nem csüggesztette el a román korifeusokat, hanem fokozottabb mértékben buzgólkodtak az irányban, hogy a népet egészen magukhoz láncolják. Pedig az utolsó megyei választások is a románok teljes vereségével végződtek. A ravasz matadorok azonban azzal szépitgették kudarcaikat, hogy azt állították a román népről, hogy nincs politikai érzeke, tanulsága, iskolázottsága. Ezek a román korifeusok, a román nép érdekeinek ellenségei és a szegény nép parazitái most előkészítik a politikai iskolázottságot, még pedig olyanformán, hogy mindenütt heroztráteszi lelkiismeretlenséggel felkorbácsolják a szenvedélyeket és megbontják a románok és magyarok közötti békés együttlétét és munkálkodást.

E veszedelmes agitátorok kezei dolgoztak Szeben, Arad, Torontál, Szolnok-Doboka, Alsó-Fehér, Hunyad, Krassó-Szörény, Fogaras, Beszterce-Naszód vármegyékben az őszi választásoknál is, habár jelentékenyebb eredményeket

nem igen értek el, csak Arad és Krassó Szörény megyékben. Ugyancsak ezek a vezetők sürgették a román megyei klubok ujjászervezését és felállítását, hogy így a románok a megyékben levő egyes községek ügyeibe is rendszeresen beleavatkozhasanak és eszközeiket azokban a községekben érdekeiknek megfelelőleg felhasználhassák. E téren máris előre haladtak: ugyanis a félhivatalos „Magyar Távirati Irodának” a következőket jelentették most Nagy-Szent-Miklósról:

A képviselőválasztás óta városunknak és a közeli községeknek román lakossága mozgolódnai kezd. A románság, mely eddig semmiféle politikai kérdéssel nem foglalkozott, mostanában élénk érdeklődést mutat a politikai dolgok iránt és a községi választásokon már mint teljesen szervezett párt jelent meg. Nagy-Szent-Miklóson a legutóbbi községi választáson az összes állásokba román nemzeti-ségű, többnyire magyarellenes érzelmű jelöltjeit juttatta be ez a párt. A közeli Sárafalva községben tegnap kellett volna a tisztújításnak megtörténni, de mert Gyertyánffy főszolgabíró a románok jelöltjeit nem jelölte, a nép lázongani kezdett és a kirendelt csendőrségnek kellett közbelépnie. Egy lázongó oláht a fején könnyen meg is sebesítettek és talán nagyobb baj is támad, ha a főszolgabíró közbe nem lép és a választást el nem napolja. A közeli Szerb-Csanádon szinte erősen készülődik a románság, hogy saját jelöltjeit juttassa be a községi állásokba. Az itteni és a környékbeli magyarság körében a románok agitációja némi aggodalmat kelt, mert kisebbségük tudatában a nemzetiségi eszmék kiélesedésétől tartanak. Ennek az aggodalomnak van is valamelyes alapja, mert például Nagy-Szent-Miklóson a képviselőtestületben többségben levő románok máris mozgalmat indítottak az iránt, hogy a jegyzőkönyveket román nyelven vezessék.

Nem hiába mászkáltak tehát az aradi „Tribuna Poporului” ágensei a vidéken tartott román tanítói gyűléseken: Russu Torontálban, Mangra Vazul pedig Biharban látta el a románokat a szükséges doktrinákkal. És a magyar állam. Alszik.

A tátrafüredi dráma.

(Füzesséry Emil elítélték.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 4.

Több mint két esztendeje, hogy „A tátrafüredi dráma” ugyszólván naponta végigvonul a fővárosi és a vidéki lapokban. Hol a cikkek közt, hol a törvényszéki rovatban pertraktálnak egy-egy részletet ebből a szenzációs, jooban mondva rejtélyes esetből, melynek utolsó felvonása ma játszódott le a lőcsei törvényszék előtt, a hol meghozták az ítéletet annak egyik szereplője fölött.

Olvasóink bizonyára emlékezni fognak még az előzményekre. Flesch Zsigmond bécsi bankárnak Tátrafüred környékén birtoka volt, a hová több izben lerándult részint gazdaságát megnézni, részint cserkészni a vaddus birtok erdőiben. Vadászatai alkalmával rendszerint elkísérte Füzesséry Emil megyei tisztviselő, egy gentry-család fiatal tagja, a ki maga is szenvedélyes vadász s e révén szivesen tartott barátságot a dúsgazdag bankárral.

De volt közöttük más összeköttetés is. Füzesséry több izben sziveségre kérte fel a bankárt, a ki nem késelt tárcáját rendelkezésére bocsájtani a megszorult gavallérnak, a mint ez már urak között szokás. Sőt bevezette házába is, a hol Füzesséry a bankár és gyönyörű szép neje társaságában kellemes napokat töltött.

Körülbelül két év előtt, egy csendes őszi napon Flesch ismét magyarországi birtokain járt s Füzesséry kíséretét en szarvas után verte fel az erdő csendjét. Nem volt kíséretükben

senki. Flesch haladt elől az erdő rejtett, homályos utain, Füzesséry pedig a nyomában. Ugyszer csak Füzesséry fegyvere eldőrdült, ugyanazon pillanatban a bankár holtan, agyonlőve bukott össze a zörgős avaron.

Füzesséry beszaladt Tátrafüredre segélyt hozni, de már akkorra Flesch Zsigmond ki-szenvedett. Holttestét elvitték, Füzesséry pedig egyenesen a csendőrsparancsnokhoz ment, a hol előadta a balesetet, azt a magyarázatot füzve hozzá, hogy töltött fegyverét kézben vitte, valamelyik kiálló galyban megakadt a ravasz, így sült el a puska s ez a végzetes katasztrófa okozta Flesch halálát.

A meghalt bankár bátyja nem elégedett meg ezzel a magyarázattal s Füzesséry ellen bűnvádi feljelentést trtt, melynek folyamán Füzesséryt rövid ideig vizsgálati fogségba is helyezték.

Rendkívül hosszadalmasan tartott a vizsgálat s hogy mindjobban összekuszálódjék, arról bőven gondoskodott a pletyka, a mely regényes allűröket is kevert az erdei dráma rejtélyébe. Belekeverte még a meghalt bankár nejet is. Azt rebesgették, hogy Füzesséry a szép asszony miatt, szándékosan lőtte volna agyon gyanutlanul haladó barátját. Ezt a merész feltevést azonban a vizsgálat adatai nem igazolták. Annyit mindenesetre elértek vele, hogy az erdőben helyszini szemlét tartottak a szándékosság vagy a baleset kitudására s arra a vizsgálati fogségban ülő Füzesséryt is kivitték. Ott kellett neki tővéről-hegyére elmagyarázni, hol történt a katasztrófa, hol akadt meg a fegyver stb. A vizsgálat befejezte után Füzesséryt szabadlábba helyezték.

Ma tartották meg a végtárgyalást a lőcsei törvényszék előtt. Füzesséry ma is úgy vallott mint a tett megtörténte után a vizsgálóbírónál s élénken tiltakozott a szándékosság vádja, illetve gyanuja ellen. A tanuk kihallgatása után a bíróság Füzesséry Emil négy havi fogságra ítélte.

Az agyonlőtt Flesch Zsigmond bátyja is, Flesch Alfréd, aki szintén bankár, megjelent a tárgyaláson. Miután az ítélet ellen sem a vád, sem a védelem képviselői nem felebbeztek, az ítélet jogerőssé vált.

HIREK.

Király Géza szállodája.

— Az Aradi Közlöny tudóstíjából. —

Arad, február 4.

Az aradi adóhivatali panamában elítélt vádlottak közül már három kitöltötte a reá mért büntetést. Csak nem rég szabadult ki a harmadik: Király Géza volt jószágigazgatósági számvizsgáló, a szenzációs, bonyolult per egyik legszánandóbb alakja, a ki sirva hangoztatta folyton, hogy ártatlan és hogy Bács Nándor az ő tudtán kívül, az ő kijátszásával követte el visszaéléseit. A bizonyítékok azonban anyira felszaporodtak ellene, hogy a törvényszék kénytelen volt elítélni, sőt a felsőbb bíróságok még felemelték a reá kimért szabadságvesztést.

Király Gézát Vácra vitték, ott vezekelt évek óta Bács Nándorral s az öreg Scheinbergerrel együtt. Most már a büntetése letelt. Élvezheti ismét azt, a minek elvesztése emberre legborzasztóbb: a szabadságot.

Király nem jött vissza Aradra. Mit is keresne ebben a városban a melyhez annyi szomorú emlék fűzi. A hivatal, a vizsgálat és a tárgyalás izgalmai, az elítélés, a börtön . . . Keserves dolgok ezek. Senki sem emlékszik vissza rá szivesen, ha már egyszer megjárta a torturáját.

A kiszabadult fogoly vagyona roncsából s

rokonai segítségével a váci Duna-szigetben vásárolt egy kis földbirtokot. Volt rajta egy öreg ház, abból szállodát nyitott. És most ott pompázik rajta a felírás:

Hotel KIRÁLY szálló.

A szálló jól jövedelmez, főleg a nyári szezonban lesz majd belőle haszon, mikor a váciak s a fővárosi látogatók kirándulást tesznek a csinos kis szigetre. A tulajdonos pedig számvizsgálói tudományát egész szépen hasznosíthatja most a fizetőpincér ellenőrzése körül.

Bács és Scheinberger akiket jó magaviseletük miatt beosztottak a fegyintézeti nyomdába, olykor-olykor hirt hallanak a szomszédbeli szálloda tulajdonosa felől. És bizonyára azt is tervezik, hogy a kiszabadulás után meglátogatják egy pohár borra. De hát az még soká lesz...

Rudolf, vagy Radó?

Arad, február 4.

A „Nyugatmagyarországi Híradó”-ban *Kalmár József* tanár érdekes cikket írt arról a kérdésről, hogy a német Rudolf keresztnév magyarul nem *Rezsó*, hanem *Radó*.

Cikkéből közöljük a következőket:

Sohasem bírtam felfogni, így elfogadni sem ezt a képtelen magyarítást: *Rezsó*, melyet az ógermán Rudolf betűiből még a nagy Paracelsus alchimistai retortáján se lehetne kiszűrni, vagy kiparolni, mely névnek már kimondása a leghitványabb, tehát legprózaibb tüzelőanyagot a rőzsét juttatja eszünkbe. Hiszen még ebben a leganyagiassabb században is megkövetelhetjük, hogy ha már minden műveletünkben a realis porban fetrengünk, legalább neveinkben legyen egy kis idealizmus.

Azt megfoghatom, hogy a Desideriusból Dezsőt, az Isidorusból Izsót, a Krisostomusból Krizsót, a Sophiából Zsófit és a francia juif vagy jude (= olv. zstüif, zstüd) szóból zsidót, no meg a pigeonból pizsóc faragnak: de a Rudolf név ellenében a *Rezsó* csakugyan etimológiai képtelenség. Ily kulináris hangzású magyarítást csak az tehet, aki a történelem előtt készakarva szemet huny. Hiszen gondos ósink azért hagyták örökölni a szép, táltoskori Radó nevet, hogy hasznát vegyék, mintha csak látták volna előre a derék habsburgi Rudolfot, a Szvatepluk ivadékaival szembeállni.

Ennélfogva, mint tanár, már a nyolcvanas évek kezdetén, látván ez idétlen név elharapozását, homlokot szegeztem terjedése ellen tanítványim közt is; S ezek egyike el is veté azonnal a *Rezsó* nevet, — s ez a ma előnyösen ismert csillagász-tudós *Kövesligethy Radó*.

Szép nyelvünk, talán, az olaszt kivéve, legelfonikusabb az új nyelvek közt, mely az érzelmek és természetűség minden hanglétráján könnyűséggel mozog s még beszélve is dallamos. Azért becsüljük meg és ne rontsuk ön.ényt még fülsértő szóképzésekkel is ezen becses kincsünket.

— **A király Budapesten.** Ő felsége holnap reggel 5 óra 40 perckor érkezik kíséretével a magyar székesfővárosba. A pályaudvarou a király fogadására megjelent a főpolgármester, a főkapitány, Pestmegye főispánja s a vasuti személyzet, valamint *Galle* várkapitány. A királyi palota termeiben minden intézkedést megtettek a király fogadására, sőt az udvartartás nagy része már ma érkezett a palotába. Ő felsége a legközelebbi hétfőn, 10-én kihallgatást ad, azután pedig minden hétfőn és csütörtökön.

— **A hivatalos lapból.** Ő felsége — mint a hivatalos lap jelenti — *Neurührer* Odön brassói plébánosnak a Szent Katalinról nevezett brassói címzetes apátságot. *Lichtenstein* József földbirtokos és miskolci nagykereskedőnek, valamint törvényes utódainak, nevezettnek a közügyek

és a közgazdasági téren kifejtett sikeres működése elismerésül, a magyar nemességet a „homrogdi” előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Az egészségügyi-bizottság megalakulása.** Aradváros egészségügyi bizottsága ma délután 4 órakor tartotta meg alakuló gyűlését, melyen elnökét is megválasztotta. Az ülésen előbb felolvasták a törvényhatóság által megválasztott és kiküldött tagok névsorát s azután egyhangu felkiáltással választották meg újból elnökkel *Kabdebó János dr.-t.* jegyzővé pedig *Leitner Ernő dr.-t.*

— **A magyar általános hitelbank részvényei.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Kereskedői körökben általános meglepetést keltett ama hír, hogy a magyar általános hitelbank, a tavalyi harminchat korona helyett az idén csak *harmincat* fog részvényenkint fizetni.

— **Feltűnést keltő öngyilkossági kísérlet történt** Budapesten. Az eset még a vasárnapról hétfőre virrado éjjel történt, de eddig a fővárosi lapok nem írták meg. Az eset hősnője *Körössy József dr.*, a statisztikai hivatal igazgatójának 21 éves Margit nevű leánya, ki a mondott éjjel 2 órakor Andrássy ut 48. szám alatti lakásukon revolverrel föbe lőtte magát. A mérémült család *Herzl dr.* tanárt hívta a beteg mellé, ki őt rögtön gyógykezelés alá vette. A fiatal leány sérülése igen súlyos, de az orvosok reménylik, hogy életben marad. Az öngyilkossági kísérlet okát nem is sejtik. Előző este a család az Operaházban volt Margittal együtt, ki ott jól mulatott. Aztán vacsoráltak, itt sem vettek rajta semmi gyanusat észre. Egy órakor a család nyugodni tért, s nemsokára a revolver dörrenése zárta föl az alvókat. A fiatal leányt ott találták a földön vértöcsében fekvő. Ugy vélik, hogy szerelmi bánat adta kezébe a fegyvert.

— **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott magy. kir. miniszterelnök Arad vármegyében a *nadati* anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorító hatáskörrel, *Szölösi Béla* jegyzői irnokot nevezte ki.

— **A párbaj ellen.** Berlinből jelenti egy táviratunk: A reggeli lapok jelentése szerint ma *Schrader* képviselő indítványt nyújtott be, a melyben a párbajnak legalább *hat hónapi fogsággal*, a kihívásnak legalább *három hónapi fogsággal* való megbüntetését és más szigorú büntetések elrendelését javasolja

— **A Concordia-malom égése.** A budapesti Konkordia-malom tüzét még mindig nem tudták eloltani. A kész áruk raktára még mindig ég. bár lappangva, de óriási füsttel, amelyből néha-néha, amikor levegőhöz jut, felcsap egy-egy láng. A malom tüzoltósága néhány városi tüzoltóval ügyel arra, hogy veszedelem ne támadhasson. A romok nagy részét már elhordták a veszed lmesebb, bedőléssel fenyegető részeket lebontották. A tűzbe veszett két tüzoltóra azonban még nem akadtak rá. Nincs kizárva, hogy a rejtentő lángtengerben hamuvá égtek, de az is lehet, hogy a még el nem takarított romok alatt vannak, amelyeket, mihelyt a raktár tüzét eloltották, fel fognak kutatni.

— **Gáspár Lajos kihallgatása.** Az *Aradról* Kassára szállított betörő király, ki néhány nap óta foglya az ottani kir. ügyészség fogházának, ma állott először a vizsgálóbíró előtt, hogy elkövetett betörései és egyéb bűneiről számot adjon. *Gáspár* Lajos eleinte tagadni akarta a reá rótt bűncselekményeket, de a kerszlkérdések és az ellene összegyűjtött bizonyítékok alatt megtört és vallani kezdett. Elmondta, hogy három évvel ezelőtt Kassán tartózkodott s az akkor forgalomba jött hamis egy koronásokat ő gyártotta. Azonkívül több mint tiz betörést ismert be. Az aradi *Kintzig*-féle betörés előtt szintén Kassán járt, sőt Aradról való elutazása után Ruttkán és Kassán át utazott Budapestre, a hol elfogták.

Gáspárt igen megtört már a börtön levegője. Sápadt az arca, alakja is meggyörnyedt. A napokban öltözik fel a fegyencek egyenruhájába, darócba. A kihallgatást naponta megtartják s tekintettel a vádhalmozatra, a betörőkirály bűnyében csak a jövő hó eleje körül tartja meg a kassai kir. törvényszék a végtárgyalást.

— **Változás a brüsseli osztrák-magyar követségen.** *Khewenhüller* grótot a brüsseli osztrák-magyar követség eddigi főnökét a cukor konferencia befejezése alkalmából visszahívják magasabb méltóságra. Helyébe *Okolicsányi* hágai követet nevezik ki.

— **A doktor ur szerelme.** Napjainkban mind gyakoribb lesz a házasságszédelgés. Legutóbb Budapesten egy orvos ellen tettek följelentést házasságszédelgésért. Alig indult meg a folyamatba tett bünvádi eljárás, kitünt, hogy az orvos üzletszerűen üzte az udvarlást s évekig ez volt minden jövedelme. Az orvost *Acs-Ajtay-Arnsteinnak* hívják s ez idő szerint az Alföld egy nagyobb városában praktizál. Még vagy hat évvel ezelőtt megismerkedett egy becsületes iparosember leányával. Megneszelte, hogy a leánynak némi hozmánya van s annyira körülhálózta a leányt és családját, hogy majd egy esztendeig ott lakott náluk, velük étkezett, sőt minduntalan pumpolta is őket könyvek ára és vizsgadíjak címén. A család megbízott benne s jól tartották a vő-jelöltet, miglen az egyszerre csak eltűnt. Elutazott valahova a vidékre s azóta hírére sem hallották. Arnstein, akit akkor *Ajtay*nak hívtak, a múlt év elején újból feltűnt Budapesten s végre komolyan nekilátott a szigorlatozásnak. Ámde ehhez ismét pénzre volt szüksége. Lakása közelében volt öz. K.-nének jóforgalmu üzlete. Arnstein-nost már az *Acs* nevet vette fel. Az özvegy asszonynak csakhamar megtetszett a fiatal udvarló s csakhamar igen bizalmas viszony keletkezett közöttük. Együtt étkeztek, együtt szórakoztak, együtt jártak színházba, de a költségeket már nem együtt fedezték. Ezt *Ajtay-Acs* magára az asszonyra bízta. A fiatal ember végre mégis levizsgázott s ekkor az özvegy felszólította, hogy váltsa be ígéretét: vegye feleségül. *Ajtay-Acs* erre ismét „kiábrándult” és a régi módszer szerint — elillant. Az asszony nagy sokára kapott csak tőle levelet, amelyben *Ajtay-Acs* azt írja, hogy nem veheti feleségül, mert „*erkölcsi undort érez*” iránta. Az özvegy, aki most már nem a csalódott szerelmet, hanem a pénzt siratta, följelentést tett *Ajtay-Acs* ellen a budapesti főkapitányságnál, amely a házasságszédelgő orvos ellen megindította a vizsgálatot.

— **A délafrikai magyar lőszállítmány.** A mai összes londoni reggeli lapok erőlyesen követelik, hogy az angol kormány a magyar lőszállítmányok ügyében sürgős vizsgálatot indítson. A lapok egybehangzóan *rosszallják* az angol kormánynak ez ügyben tanúsított magatartását.

— **A fő uti verekezés tettesei.** A rendőrség már kinyomozta a Boros Beni-téri véres verekezés tetteseit, kik olyan kegyetlenül bántak el áldozataikkal: a három huszárral. A verekezés vezetői hárman vannak, valamennyien nap-számosok és szolgálégyenyek, névszerint: *Jergucz József* a főkolompós, *Dröppa Mihály* és *Ruhm Antal*. A legények hátulról támadták meg a huszárokat, *Jergucz* húzta ki hátulról *Nagy Bálint* kardját s úgy vágott azzal a huszártizedes fejére. *Nagy Bálint* állapota, kit a várbeli csapatkórházban ápolnak, még mindig életveszélyes.

— **Rosenthal jobb keze.** Az amerikaiak azt tartják, hogy az a kéz ér leg többet, a melyik — leg többet keres. Az ilyen kezét természetesen meg is kell becsülni. *Charles Dondoffe* oroszországi impresszáriója a minapában 70 000 koronára biztosította baleset ellen *Rosenthal* jobb kezét. Az ifju amerikai zongora művész, a kinek elég oka van büszkének lenni, most

külön büszke lehet jobb kezére. Ellenben bal keze joggal sértve érezheti magát, mert végre is, ha ő kitörik, az csak úgy fáj Rosenthalnak, mintha a jobb keze törne ki. A balkezét még se biztosították. Rosenthal becses keze különben meglehetősen felügyelet alatt van. Dondoffe hatodmagával őrzi a drága művészt, hogy valami baja ne essék. Ez a jobb kéz biztosítás különben ugyan praktikus dolog, *Joseffy*t, a híres hegedűművészt egy fényes szerződéséről fosztotta meg egy daganat, a mely jobb hüvelykujján támadt. *Kianewsky Paderewsky* jobb kezét is érte már hasonló baleset, a mi nekik és az impresszáriójuknak sok ezresébe került.

— **Öngyilkosság szülői foddás miatt.** *Uj-szent-annáról* írja tudósítónk: Vasárnap éjjel *Gebel* Mihály 18 éves legény az istállóban felakasztotta magát. Szülői tilalmára egy szegény leányhoz járt, amiért vasárnap este atyja megverte, s ezért követte el az öngyilkosságot.

— **Titokzatos gyilkosság.** Két héttel ezelőtt elűnt Boroszlóból *Kohn* Farkas odaváló bankár s azóta nem tért vissza. Családja és a rendőrség mindenfelé kutatta azóta. Most végre a Trosten folyó mentén egy községben kifogtak egy összevarrott zsákot, amelyben megtalálták az eltűnt bankár holttestét. A feje majdnem a felismerhetetlenségig össze volt zúzva, a szíve pedig át volt szurva. A gyilkosnak eddig semmi nyoma.

— **A hajóraj ünneplése.** Fiuméből táviratozzák: A téli hajóraj egy heti itt időzés után ma délben elindult. Tegnap délután fényes mulatság volt a *Wien* páncéloshajón, a melyet erre az alkalomra remekül felszerelték és minden részében szalonná alakították át. A mulatságon 300 vendég jelent meg Fiume előkelő családjaiból. A vendégeket *Ripper* ellentengernagy és neje fogadta. A mulatságon, mely este 7 óráig tartott, a flotta zenekara és cigányzenekar játszott. A kormányzó is jelen volt a mulatságon.

— **Összeesett az utcán.** Tegnap este a Deák Ferenc-utcai Vass-szálloda előtt összeesett *Sós* Erzsébet aradi munkásnő. Szivgörcsök fogták el s eszméletlenül szállították a legközelebbi ház kapuja alá, hol első segélyben *Polónyi* Jenő dr. orvos részterítette.

— **A léghajós halála.** Antwerpenből jelentik: *Sigsfeld*, a berlini katonai léghajózási osztály kapitánya tegnap Berlinben *Linke* dr. kíséretében felszállt léghajóval. Egyszerre erős széláramba került a léghajó és öt óra alatt eljutott Antwerpenbe *Sigsfeld* le akart ugrani a léghajóról, de lába megakadt a léghajó köteleiben. A kapitány elvesztette az egyensúlyt, hanyat-homlok lezuhant és a földön *szörnyet halt*. Társa, *Linke* dr. csak könnyebb sérülést szenvedett.

— **A tegnapi vihar.** *New-Yorkból* jelentik: A tegnapi vihar óránként 65 mérföldnyi sebességet ért el. Több hajótörést és más tengeri szerencsétlenséget jelentenek. *Montrealból* távirják: Kanada keleti részében nagy hóvihár és orkán pusztít. Az utakon és a vasutakon teljesen szünetel a forgalom. *Montreal*ba kevés élelmiszert hoznak, mert a farmerek nem tudják behozni áruikat. 24 óra óta nem járnak vonatok. Évek óta nem volt ilyen vihar Kanadában.

— **A ballerina szerelme.** Berganóban tizenkilenc év előtt letelepedett egy *Marzoleni* Cesar nevű cipész, ki azelőtt színész volt s egy ballerinnával élt közös háztartásban. A cipész azóta rég elfeledte szerelmét s megnősült. Boldogan, de szegényesen élt. A napokban azután váratlan szerencse érte. Tudatták vele, hogy 400.000 frankot örökölt egy *Nizza*-ban elhalt ballerinától. A vagyonszállás lett ballerina halálakor sem feledte el régi szerelmét s egész vagyonát reá hagyta.

— **Fellázdatt diákok.** Egy lengyel távirat szerint. Siedece orosz-lengyel városban, a lengyel diákok fellázdattak s nem akarnak tovább orosz nyelven hitant tanulni. Tegnap előadás közben az orosz könyveket összetépték, az ablakokat bevették, a gimnázium igazgatóját pe-

dig, ki őket csendre intette, megverték. Zamosztban, *Vilnában* és *Vialában* hasonló tüntetések voltak. A csendőrség és katonaság mindenütt készenlétben van.

— **Óriási tűzvész.** *Waterburgban* tegnap tűz ütött ki, amely rövid idő alatt egy egész városnegyedet hamvasztott el. A tüzet éjjelkor lokalizálták, de reggelre ismét kiütött. A tűzvész által okozott kár eddig több millió dollárra rug.

— **A meggyilkolt kocsis.** Mint a napokban megírtuk, a kispesti út mentén fekvő Cséry-féle telepen pénteken reggel vérbefagyva, holtan találták *Frik* János szemeteskocsist. A meggyilkolt embert az orvostani intézetbe szállították, a hol a törvényszék elrendelte a boncolást, ma ejtették meg rajta. A boncolás megállapította, hogy hét seb van a fején, halált okozó azonban az ennek jobb táján talált repszett seb volt. A vizsgálat a tettesek kinyomozására nagy apparátussal folyik.

— **Ujtás!** *Honisch* L. István cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vasár és ünnepnapon eszközöket felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szíves figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **A láb helyes gondozása.** Ennek a művészetnek az első szabálya az, hogy olyan cipőt vegyünk, mely úgy szabásánál, mint minőségénél fogva az egészség követelményeinek megfelel. Vannak üzletek, a melyek a cipőgyártmányok beszerzésénél erre is ügyelnek. Ilyennek mondható *Porter* Vilmos Nagy-Aruháza a Szabadságtéren, ahol nemcsak jutányosan szerezhetők be a legtartósabb, rendkívül elegáns *kézi gyártmányu* cipő, hanem ahol a lábbelinek olyan a szabása, hogy az egészség szempontjából is ajánlatos azt megvenni. Minden vevő fénykép-bont is kap, legyen a bevásárlás még oly csekély.

— **Bárendezőbizottságok figyelmébe.** A mulatságokat aszerint ítélik meg, hogy milyen az erre szóló „meghívó”. A mulatságoknak ez különösen emeli a fényét, és feltétlenül hangulatot csinál. Fontos kellék ilyen alkalmakkor még a táncrend is, melyet, mint tudjuk, a hölgyek kedves emlékül szoktak eltenni, sőt szobadiszül használnak. Figyelmeztetjük tehát mindazokat, akik meghívókat, avagy táncrendeket óhajtanak méltányos aron, és mégis igen csinosan készíttetni, forduljanak az *Aradi Nyomda Résevény-Társasághoz*.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Baptisták szerencsétlensége.

(Hat ember halála a Körösben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 4

Tenkei tudósítónk borzalmas katasztrófáról küld hirt. A Körös hullámaiban *hat ember lelte* sírját. Istentiszteletre igyekező jámbor baptista hívők bízták magukat egy szál lélekvesztőre, mely a megáradt folyó hátán, a sötét éjszakában felborult, s tizenegy ember közül nyolc menekülhetett a haláltól, a többi ott pusztult menthetlenül a folyó habjai között.

A megrázó szerencsétlenség Fekete-Tóth község határában történt. A falucska a Fekete-Körös két partján terjeszkedik alacsony, fehér házaival. A folyó partján van a baptisták imaháza. A helységben sok hive van az új vallásnak: 130 család tartozik a baptisták felekezetéhez. A hívők hetenkint háromszor ájtatosságra gyülekeznek össze, munka végeztével, az esti órákban.

A jobb parton lakó emberek ilyenkor a Körösön ballagnak át a gyülekezetbe. Mintbogy

pedig a folyónak hidja nincsen, egy 7 és fél méter hosszú fatörzsből vájt csónakon szokott történni a közlekedés. Ez az öreg vizialkalmatosság bonyolítja ősidők óta a forgalmat a két part lakói közt; másféle ladik, csónak nincsen is az egész községben. Az átszállítást két révész, *Magyar* Flóra és *Cirban* György végzi rendszerint, a baptisták azonban ájtatosság idején maguk eveznek át, mert éjszaka térnek csak vissza, amikor a révészek már nem teljesítenek szolgálatot.

Szombaton este fél tíz órakor tizenegy baptista helyezkedett el vidám hajóhó közepett a csónakban. Kissé későre érkeztek, s attól tartottak, hogy elkésnek a gyülekezetből. Emiatt szálltak be valamennyien egyszerre, nehogy a ladiknak fordulnia kelljen. Már pedig előrelátható volt a veszedelem. A tömeg sulyosan megterhelte a lélekvesztőt, melyen *csak állani lehetett*, ülőhely nincsen rajta. Azonban a hívők megindultak a sötét éjben. A folyó meg volt áradva, s haragosan tájékozott. *Papp* János és *Ursutz* János 19 éves legények eveztek, vidáman csapkodván a hullámokat, melyeket sebesen szelt a dereglye.

A folyó közepén egyszerre nagy rémület, riadalom támadt a csónakban. A rozoga alkotmány inogni kezdett, s elvesztette egyensúlyát, hirtelen fölborult. Velőtrázó sikoltozás, halálordítás szakadt belé az éjszakába, *mind a tizenegy ember a 8 méter mélységű vízbe bukott*. A rémületes jajveszélés a partra csöditette a közelben lakó embereket, akik, sajnos, nem segíthettek, mert csónak nem volt kéznél. Csak kezüket tördelve hallgatták a borzalmas éjben, amint a veszendő emberek hozzátartozóik nevével sikoltották a sötétet e.

Az elmerült csónak ezalatt a hullámok hátára vetődött. A vergődő szerencsétlenek végső menedéküket látták a kétségbeesés pillanataiban felbukkanó készségben. Egymást ölelve-taszítva, az élethez való ragaszkodás vad tülekedésével nyult kezük a csónak után. Nyolcuknak kedvezett a szerencse, s végső erőfeszítéssel kiusztak a lélekvesztőn a partra. A többi vízbe fult. A áldozatok névsora ez: *Matyucy* Éva, 17 éves hajadon. *Modrucc* Péter, családapa, *Modrucc* Mihály, 14 éves fiú, *Kosztu* Jánosné, gazda felesége, *Kosztu* Flóra 16 éves leánya, *Ursutz* Péterné 4 gyermek anyja. A legutóbb említett szerencsétlen asszony anyai örömeik elé tekintett, s így voltaképpen hét élet semmisült meg.

A vízbefultak közül eddig csak a boldogtalan *Ursutz* Péterné tetemét találták meg és hozták partra. A halottra férje s gyermekei vártak a víz mentén, s őrjöngő zokogással vették magukat a tetemre. A többieket, jóllehet az egész falu lakossága talpon van s kutatja a víz medrét, nem sikerült még megtalálni. A halottak keresését nagyon megnehezíti a folyó folytonos áradás. A községben óriási az izgalom.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Elítélt jónő.** A napilapok apróhirdetési rovataiban nap-nap után ajánlatják magukat a híres és hírneves jónők, akik kártyából, tenyérből megtudják jövendőlni az ember sorsát. A budapesti rendőrség megelégette végre ezeknek a csalóknak üzemeit s a legutóbbi időben erélyes akciót indított ellenük. A rendőri közbelépésnek meg is lett a kellő eredménye, amennyiben rövid pár hónap alatt nem kevesebb, mint 29 fővárosi „jónőt” leplezett le, s ellenük megindították közrend elleni kihágás miatt a bünvádi eljárást. Egyike ezen jónőknek: *Hannusz* Györgyné ma állott a büntető járásbíró előtt. *Benke* járásbíró előtt beismerete, hogy *Futó-u.* sz. a lakásán csakis ugyan foglalkozott jövendőmondással, de ezt

kényszerűségről tette, mert nagy nyomorban volt.

— Aztán mennyit keresett egy nap a jövőendő tudományával? — kérdezte tőle a bíró.

— Azt határozottan nem tudom. Volt nap, mikor csak 5 frtot kerestem, de volt nap, amikor 15—20 frtot is bevettem.

A tárgyaló bíró Kéty István dr. ügyészi megbízott vádja után, az enyhítő körülményekre való tekintettel, figyelemmel büntetlen előéletére, 4 korona pénzbüntetést mért ki a jövőendő asszonyra, a ki megnyugodott az ítéletben.

§ Lopásért elítélt gróf. A bécsi tartományi törvényszék tegnap délután ítélkezett Arz János tartományi gróf fölött, kit ékszerlopással vádoltak. A fiatal, magáról megfélekedezett gróf még a nyár folyamán Adler Gyula dr. előszobájában feltört egy asztalfiókot s abból egy 160 korona értékű gyűrűt vitt el. A lopást a kulcslyukon keresztül figyelte meg Plaszniksa Melani, az orvos szállásadónője. A gróf be is vallotta lopást. Két havi nehéz börtönre s rangjának elvesztésére ítélte gróf. Arzot a törvényszék.

NAPIREND.

Február 5. Szerda. Róm. kath. naptár: Agota szűz. — Protestáns naptár: Agota szűz. — Görög-keleti naptár (január 23.): Kelemen. — A nap két 7 óra 6 perckor. nyugszik 4 óra 50 perckor. — A hold két 4 óra 42 perckor, nyugszik 1 óra 59 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 758.8 milliméter, délután 2 órakor 758.1 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 5.1, délután 2 órakor C° + 5.6. Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK 4, délután 2 órakor DN. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, esik, délután 2 órakor borult, esik. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék, később hűvösebb. Szabadsgársorol emléktárgyak országos muzeuma (Szállás-épület I-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtti órától délután 6 óráig. Beléptel-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtti 11 1/2—12 1/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 1/2—2 1/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereklje muzeum helyisége mellett ülésterem.

Február 6. Az aradi kerékpárklub közgyűlése este 8 1/2 órakor (Japán klub terem).

Február 7. A Kölcsey egyesület fölolvadó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Február 9. A soborsini takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délután 3 órakor.

Február 13. A Meteor kerékpárklub közgyűlése

Február 16. Az aradi ipar- és népbank közgyűlése délelőtti 10 1/2 órakor. — Az aradmegyei takarékpénztár közgyűlése délelőtti 10 órakor. — Rosenthal Mór hangverseny délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Február 20. Az almás kamarási takarékpénztár és önségélyező-egylet mint szövetség közgyűlése délelőtti 9 órakor.

Február 22. Jegyzőválasztás Borosjenőn.

Február 26. Aradváros tisztújító közgyűlése délelőtti 10 órakor

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDÉS

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, február 5.

Mindenféle nedves időjárás, lanyha esőzés, mely már sok is lesz a vetésre, ha a gazda igényt tart az elvetett gabnanem jó eredményére.

Gyenge behozatal, egyrészt a rossz időjárás, másrészt a készlet csökkenése következtében.

Mintegy 500 métermázsza buza és 400 métermázsza tengeri került forgalomba s tekintve az utóbbi napok lanyha üzletmenetét 20—30 fillérrel olcsóbban kelt el a buza, míg a tengeri keresettebb lett és 5—10 fillérrel jobban fizetik.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 9.00—9.10.
Buza közép minőségű 8.90—9.00.
Tengeri 4.45—4.50.
Rozs 6.60—6.70.
Arpa 5.20—5.30.
Zab 6.70—6.80.
Az irányzat változatlan.

— Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1902. január 16-tól 31-ig. Személyszállítás 1902. jan. 16-tól 31-ig 14042 személy, bevétel 3607 korona 50 fillér, 1901. január 16-tól 31-ig 14406 személy, bevétel 3612 korona 60 fillér, 1902. január 1-től január 31-ig 29858 személy, bevétel 6586 korona 60 fillér, 1901. január 1-től január 31-ig 28174 személy, bevétel 6305 korona 80 fillér. Teherszállítás 1902. január 1-től 31-ig 1479860 klg., bevétel 1607 korona 13 fillér, 1901. január 16-tól 31-ig 1682970 klg., bevétel 1570 korona 65 fillér, 1902. január 1-től január 31-ig 2670470 klg., bevétel 2821 korona 97 fillér, 1901. január 1-től január 31-ig 2951920 klg., bevétel 2942 korona 84 fillér.

— Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Schwarcz Ignác, Csongrád. — Silberstein Julia, Bécs. — Altmann Armin, Petrovác. — Keul Prigyes, Nagy-Szeben — Sseinitz Sándor S., Budapest. — Pap János, Gyoma.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 4

Déltőzsde. A buzakínalat mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Kedvező irányzat mellett néhány ezer métermázsza került forgalomba, tartott áron. Egyéb gabonafélék nyugodtak. Időjárás boros.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprillisa	9.59	9.60
Buza októberre	8.45	8.46
Rozs 1902. áprillisa	8.05	8.06
Rozs októberre	7.08	7.09
Zab 1902. áprillisa	7.45	7.47
Zab októberre	6.33	6.35
Tengeri 1902. májusra	5.48	5.49
Tengeri júliusra	5.62	5.64
Repce 1902. augusztusra	12.20	12.30

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprillisa	9.56	9.57
Buza októberre	8.43	8.44
Rozs 1902. áprillisa	7.98	7.99
Rozs októberre	7.08	7.09
Zab 1902. áprillisa	7.47	7.48
Zab októberre	6.33	6.35
Tengeri 1902. májusra	5.47	5.48
Tengeri júliusra	5.62	5.64
Repce 1902. augusztusra	12.20	12.30

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	678.50
Magyar hitelrészvény	698.—
Lezámitolóbank részvény	446.—
Rima-Murányi vasúti részvény	494.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	673.50
Közúti vasút	639.—
Városi villamos vasút részvény	318.50

S z e s z ű z l e t.

— Február 4 —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 112 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moszlék: 12.80—13.— korona mmázsánként

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 4. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 90—92 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 95—96 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 90—92 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 83—90 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 340—230 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) nehéz páronként 240 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban — fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak súly szerint és pedig a szokásos levonások mellett, egy kilogramm súlyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) súlyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40/o vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) súlya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. Február 1. napján volt készlet 27,051 darab, február 2. napján felhajtott 1227 darab, február 2. napján elszállított 1560 darab február 3. napján maradt készletben 26,718 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, február 4.

Magyar aranyáradék 40/o	119.60
Magyar koronáradék 40/o	97.70
Magyar arany 41/100	120.75
Magyar ezüst 41/100	100.90
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	95.75
Magyar italmegváltási kötvény	101.50
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	95.—
Magyar nyereséjsorajegy kölcsön	134.—
Fizesszabályozási és szegedi kölcsön	154.50
Oszták papírjáradék	100.39
Oszták járadék ezüst	100.65
Oszták járadék arany	120.25
Koronajáradék	97.75
1860-iki államsorajegyek	147.—
Oszták-magyar bankrészvény	1635.—
Magyar hitelbank részvény	700.—
Oszták hitelbank részvény	692.75
Oszták-magyar államvasút	677.—
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.03
Német birodalmi márká	117.15
London	239.45
Paris	95.40

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

H. Gy. Galsa. A felülfizetés közléseért a kiadóhivatal három korona díjat számít.

REGÉNY-CSARNOK.

A gyanafalvai tiszteletes.

— Regény. —

Az Aradi Közlöny-nek írta:

Hevess János.

[11]

(Folytatás.)

Virágvölgyi hirtelen elhallgatott s kipirult arcát, lázas homlokát, tenyerébe temette.

— De miből sejtí, tiszteles uram, hogy a főhadnagy el akarja venni hugomat? Nekem még nem szólt erről!

— Sok jel arra következtet. Engem nem lehet oly könnyen félrevezetni. Erzsikének hozám intézett utolsó levelei érleltek meg bennem ezt a gondolatot. Erzsike alaposan megváltozott. Mai zavart viselkedése megerősít abbeli véleményemben, hogy nem idegen a beteg iránt. Ez több, mint felebaráti szeretet, ez már az ébredő — szerelem.

— Folytassa, — szólt Bódi rövid, de kínos szünet után.

— Félek, hogy Erzsébet kisasszonyt jobban érdekli ő, mint... Hisz tudja mit gondolok. Baranyai veszedelmesen szép s a leány oly tapasztalatlan. Nem lesz nehéz elcsavarni a fejét. Erzsike szerelmes lesz belé s ő maga még sem veheti el feleségül.

— Nem? Vajjon miért?

— Mert Baranyai már vőlegénye egy gazdag leánynak. Ezt is nagybátyjától tudom. Akkor ennek az egész dolognak nem lesz más következménye, mint hogy elcsavarja a tapasztalatlan leány fejét, hálójába keríti.

Hangja rekedt volt.

A kínzó fájdalom, mely bensejében dult, visszatükröződött arcán.

SZIVARKA HÜVELYEK
és
SZIVARKA PAPIROK
„NIL”
(KROKODILLAL.)

A dohányzóknak igazi élvezetet csak a legjobb elismert valódi egyiptomi szivarka hüvely és szivarka papírok „NIL” (krokodillal) nyujt mely a dohányzás alatt sem fekete, sem zsiros nem lesz, és ki nem alszik.

⊗ **Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól.** ⊗
⊗ **Mindenütt kapható.** ⊗
Egyedüli készítőik:
ELSTER FRÉRES LEMBERG.

Bódi feléje nyujtotta izmos karjait s hálá-
san megszorította a tiszteletes kezét.

— Köszönöm önnek, amit velem tett. Nem
vagyok a sok beszédnek az embere, de hiszek ön
nek. Majd ügyelni fogok reá s ha észreveszem
gonosz szándékát, tudni fogom kötelességemet!

A tiszteletes remegve ajánlotta:

— Most még nem késő. Küldje el házatól.
Bódi a fejét csóváta.

— Az én hitvallásom ugyanaz, ami a tisz-
teletes uré. Ez pedig azt tanítja, hogy szeres-
sem szenvedő felebarátomat. Bármint óhajtá-
nám is, hogy ez a fickó elpusztuljon házamtól
most nem küldhetem el. Mig beteg, addig isát-
polója leszek, de aztán . . .

— Csak késő ne legyen! — sóhajtott a pap.

— Nem lesz, tiszteletes uram. Erzsébet fog
eltávozni a háztól! — jelentette ki Bódi hatá-
rozottan.

— De vajjon elmegy-e? — kérdezte Vi-
rág völgyi.

— Nem fogjuk kérdezni. Holnap reggel
szánkára ültetem s bevisszük Vásárhelyre egyik
rokonukhoz, bármint fog is nálunk hiányozni.

A pap hálásan tekintett a beszélő ko-
moly arcába.

— Ez a legjobb, amit tehetnek. Most te-
hát elmegyek, mielőtt viharosabb jelenetek nem
lesznek. Isten vezérelje utján!

— Hát nem jön be a szobába?

— Mentsen ki, uram. Nagyon nehezemre
esnék most a vele való találkozás.

— De hiszen még meglátogat bennünket?
Virág völgyi gyöngéden elpirult.

— Majd minden bizonnyal . . . talán. Isten
önnel!

Bódi gondolatokba mélyedve tekintett a tá-
vozó pap után s mikor bezárult mögötte az ajtó,
bement a beteg szobájába.

A főhadnagy dallamos hangjával egy költe-
ményt olvasott.

Erzsébet kipirult arccal, ragyogó szemek-
kel hallgatta.

Mikor nagybátyja belépett, felpillantott.

— Egyedül, bácsi? Hát a tiszteletes ur?

— Elment, — szölt Bódi komolyan s hoszu-
san tekintett a csevegő tisztre.

— Elment . . . és szó nélkül! . . . Istenem,
nincs talán valami baj, bácsikám? — kérdezte
a leány ijedten.

— Nincs . . . Hol van Annus néned?

— A konyhában. Behívjam?

— Nem, majd magam megyek hozzá.

S ezzel dörögve elhagyta a szobát.

— Ugy van, amint gondoltam, — mormo-
gott a főhadnagy. Virág völgyi rólam beszélt. Bi-
zonyára elmondta, hogy mulatóskedvű legény,
könnyelmű, kártyás, szoknyahős vagyok. De nem
baj, tiszteletes barátocskám. Majd meglátjuk,
ki győz?

Bódi a konyhában apróra elmondott mindent
testvérének.

— Ezt magunk is észrevehettük volna. An-
nuslelkem. De talán még nincs késő. Holnap be-
viszem Kőrössyékhez, akik ugyis többször irtak
már, hogy látogassa meg.

— Csak aztán meg ne tudja ez a csélcsep
legényke, hol van Erzsike!

— Bizd csak reám. Mire fölbred kirepült
hálóójából a drága madár.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 118. sz.

Páros

Szerdán, 1902. évi február hó 5. éj.

A vesztaszüzek.

Operette 3 felvonásban. Szövegét irták: Depré és Berné-
de. Fordították: Bálint Dezső és Mérei Adolf. Zenéjét szer-
zették: Le Rey és Clerice.

SZEMÉLYEK:

Diogenes . . . Rubos A.	Domokos . . . Fenyéri Mór.
Patacles . . . Polgár S.	Bacchis . . . Vidor Laura.
Pyrogena, neje Komlósy I.	Callyx, hetaira Garai Ilonka.
Scopas . . . Arkossy V.	Aristippos . . . Réti István.
Penelope . . . Tolnainé.	Pentekanos . . . Boda Ferenc.
Cypris . . . Felhő Rózsi.	Lampeas . . . Giréth K.
Lysias, diák . Nemes S.	Vesztaszüz . . . Billik Emma.

Kézjelenet 7 órákor.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL

Budapest felé indul:

Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Személysz. tv. d. u.	3.56
Gyorsvonat délután	4.21
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.11
Soborsinig délután	2.04
Személyvonat d. u.	4.30
Gyorsvonat este	7.23

Temesvár felé:

Személyvonat reggel	6.20
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesvonat délután	5.—

Szeged felé:

Vegyesvonat reggel	7.12
Személyvonat d. u.	4.09

Brád felé:

Személyvonat reggel	6.25
Vegyesvonat d. u.	12.06
Borossebesig szv. du.	5.20

ARADRA

Budapest felől érkezik:

Személyvonat reggel	6.05
Személysz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyvonat d. u.	3.53
Gyorsvonat este	7.11
Szv. Szolnokról este	8.50

Erdély felől:

Soborsinról reggel	6.59
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	8.57

Temesvár felől:

Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat éjjel	10.55

Szeged felől:

Személyvonat reggel	9.38
Vegyesvonat este	7.06

Brád felől:

Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. e.	11.—
Személyvonat este	6.56

NYILTÉR.*

2 szép utcza szoba
esetleg előszobával
garconlakásnak v. irodának különösen alkalmas
azonnal

bérbe adandó.

Bővebbet Hammerschlag Lipót dohány-
árudájában, Andrassy-tér.

286—1902. szám.

Hirdetmény.

Alulirt községi előjárók részéről ezennel közhírré tétetik,
miszerint Nagy-Kamarás község vadászati joga, Nagy-Kamarás
község székházánál 1902. évi február hó 15-én d. e. 10 órakor
tartandó nyilvános árverés útján 6 egymást követő évre ha-
szonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a községi jegyző irodájában bár-
mikor megtekinthetők. 290

Nagy-Kamarás, 1902. január 31.

Fikker József,

jegyző.

Tóth Imre,

biró.

494—1902.

A borosjenői járás főszolgabirájától.

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegye borosjenői járáshoz tartozó Csermő nagy-
községben elhalálozás folytán megüresedett jegyzői állásra az
1886. évi XXII. tcz. 82. §-a értelmében ezennel pályázatot
nyitok és a választás megtartásának határidejéül február hó
22-ik napjának d. e. 10 óráját Csermő községhezához kitűzöm.

Mindazok, kik ezen II-od osztályu javadalmazással rend-
szeresített jegyzői állást elnyerni óhajtják, az 1883. évi I.
t.-cz. 6. §-ban előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt
folyamodványukat legkésőbb február hó 20-ik napjának d. u.
5 óráig hozzám nyujtsák be.

Borosjenő, 1902. február hó 2.

Borsos Géza,

főszolgabiró.

Felülmul minden eddig létezőt

Sultán Rum,

(alcoch. sacch. t. hg.)

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos ízt köl-
csönöz.

Ara 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ara: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő ha-
tásu szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csu-
zos bajok ellen a

Kellemes ízű, friss

Csukamájolaj.

Ara egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

TELEFON 438.

Zálogzédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban-vesz
vagy átcsere:

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLON-UTCZA,

Minorita-palota.

Legelőbb bevásárlási forrás!

Minden lótulajdonos

saját érdekében cselekszik, ha a lovak
patkóira az itt jelzett és gyári
jegyel ellátott.

szabadalmazott

H-patkó-csavart

alkalmazza, a melyekkel
a ló félre csuszása ki van
zárva.

Utánzatokat utasítsunk
vissza, mert a H-csavartokat
saját találmányu aczélezo-
sunkkal csak mi gyártjuk
Képes árjegyzék ingyen.

Leonhardt & Co.

Berlin Schönberg. 1063

Egyedüli főraktár Ausztria-Magyaror-
szág részére:

Kassab és Breuer csavargyár

Budapest, VI., Váci-körút 33.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elveszített erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte irnak.
Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezreket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemi ba-
jokban, szifiliszben, valamint elveszi-
tett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a házi orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó ne-
mi bajokban, szellemi elgyöngülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat
Medical Institutnak az alant jelzett
cízre, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, a kik kezelés
céljából az otthonukat nem hagyhat-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen gyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivételt nem tesz. Mindenki ír-
hat érte bárhol magyarul, mire
titoktartás mellett postafordultáva egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon még
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: State Medical Institute 49,
Elektron Building, Fort Wayne, Ind
Amerika. A levelek mindig bérmenté-
sitendők.

1341

Einladung!

Die p. t. Mitglieder des

Almás-Kamaráser Spar- und Selbsthilfsverein als Genossenschaft

werden zu der am **20 Feber 1. J. vormittag 9 Uhr** im Lehrsaale der II. Classe der
Staats Schule abzuhaltenden

IV. ordentlichen Generalversammlung

höflichst eingeladen.

Tagesordnung:

1. Wahl eines Präses ad hoc.
2. Vorlage der Bilanz und Bericht der Direction 1901.
3. Bericht der Aufsichstrathes pro 1901.
4. Genehmigung der Rechnungs Abschüsse und Ertheilung des Absolutariums, an sämtliche Funktionäre.
5. Wahl der Scrutatores.
6. Wahl der Authenticatoren des Procolles.
7. Wahl von 2 Directions Mitglieder.
8. Wahl von 4 Aufsichts-Räthe auf 1 Jahr (§. 37.) 1902.

Die Direction.

Rechnungs-Abschluss der Almás-Kamaráser Spar- und Selbsthilfsverein als Genossenschaft pro 1901.

Activa.

Bilanz-Conto.

Passiva.

	K.	H.	K.	H.		K.	H.	K.	H.
An Cassa-Conto	957	02			Per Stammeinlagen C.	41390	29		
An Wechsel-Conto	43203	—			Per Reservefond Conto	1787	55	43117	84
An Vereins-Haus Conto	2009	08			Gewinn per Saldo			3254	—
An Mobilien-Con. } Nach 10% abschreibung	262	74	46431	84					
			46431	84				46431	84

Lasten.

Verlust- und Gewinn-Conto.

Erträge.

	K.	H.	K.	H.		K.	H.	K.	H.
An Staats Steuer Conto	232	63			Per Escompte Zinsen & Geb. Conto	3950	53		
An Canzlei Spezen C.	239	74			Per Ausstellungs Geb. Conto	319	60		
An Gehalte Conto	510	—			Per Mithe Eingang Conto	396	—	4666	13
An Gemeinde Umlagen Conto	149	47							
An Reescompte Zinsen Conto	27	87							
An Mobilien 10% ab- schreibung	29	19							
An Vereins-Haus 10% abschreibung	223	23	1412	13					
Gewinn als Saldo			3254	—					
			4666	13				4666	13

Almás-Kamarás, am 31-ten Dezember 1901.

Leitender Director:

Faulhaber Ferencz m. p.

Vice-Director:

Ifj. Hack János m. p.

Für die Buchhaltung:

Kurth István m. p.

Für die Cassa:

Krausz Adám m. p.

Functionierender Tagas Comissär:

Nagy József m. p.

Adám Schreier m. p.

Michael Hoffmann m. p.

Josef Durst m. p.

Vorstehender Bilanz-, Verlust- und Gewinn-Conto wurden überprüft mit den Haupt und neben Bücher verglichen und richtig befunden.

Der Aufsichts-Rath:

Bösz István m. p.

Mets Gáspár m. p.

Strifler József m. p.

Kiefer Ferencz m. p.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kihirdetések előre fizetendők. Ár-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérésekhez a válasza való köl-
leg melléklendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

Egy nagy boros pincze

nagy hordókkal ellátva, bérbe ve-
hető Perenyi utca 2. számu, Ká-
szonyi-féle házban. 294

Kiadó

a Szabadság-tér 16. szám alatt
azonnal egy udvari lakás, mely áll:
két szoba, alkov, előszoba, konyha
es hozzátartozókból. — Bővebbet
ugyanott Domány József irodájában.
239

Kiadó egész ház.

Révai utca 18-ik szám alatti ház
5 szoba és hozzátartozóival, továbbá
nagy magtár, borpincze, istálló
négy lóra, hintó szín kiadó. Bővebb
felvilágosítást ad a háztulajdonos
Králjcz Béla, Nagy Sándor-utca
9. sz. 268

Szöllőkaró eladás.

Hasított, teljesen száraz, kizá-
rólag tölgyfából készült

szöllőkaró

bármely hosszúságban, nagyobb
mennyiségben 258

eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

GROSZ EDE

Arad, Fábrián-utca 6/a.

VAJDA BENO

fogorvos

Aradon.

Készít rágásra teljesen használható

MŰFOGAKAT,

foganként 2 forint.

Fogak plombázása főtűlőden olcsón, jótállás
mellé. 163

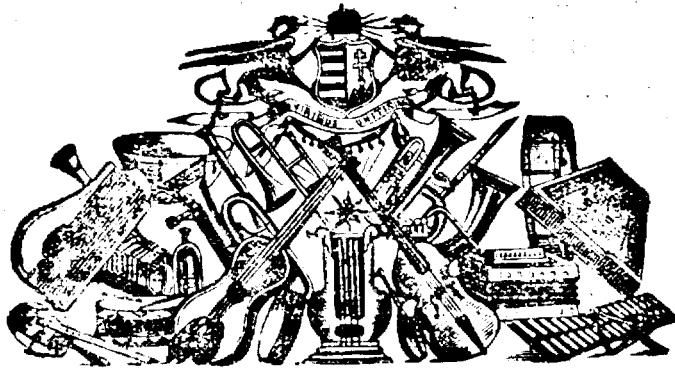
Fájdalom nélküli foghuzás 1 forint.

Saját égetésű és francia
COGNACOT
valódi spanyol Madeira, Sherry,
Malaga és Muscat-Lunelt ajánl
legnagyobb választékban 240
DOMÁNY JÓZSEF Aradon,
cs. és kir. udvari szállító, szőlőbirtokos.

STÖHR MATYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bőgők, harmonikák, cziterák,
gitárok, flóták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű
hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy
választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bőgőket veszek vagy
ujakra becserélek. 1678

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt vevői-
met értesíteni, hogy 1902. február
hó 1-től

a Templom-utca 3. sz. alatti
czipész-üzletemet

feloszlatom és hogy iparomat

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,

a Tököl-téri Kishalmi-féle gőzturó mellett

továbbra is folytatom, a hol mérték
szerinti megrendeléseket pontosan
teljesíték.

A n. é. közönség további szí-
ves pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné.

Segédjegyző,

oklevél, kitűnő bizonyítványok-
kal rendelkező 31 éves, mun-
kabíró, nős, szakképzett egyén
jövő hó 1., esetleg 15-től

állást keres.

Yost írógépkészítésben töké-
letes, ott, hol írógéppel dolgoz-
hat, 2 munkaerőt pótol. Meg-
felelő dotálásnál az írógépet
maga beszerzi. Czim a kiadó-
ban. 288

15—1902. I. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszter ur ő
exczellentiájának 1901. évi december hó 28-án kelt 6264.
számu rendeletével a Nagy-Kamarás községben építendő iskola-
épület felépítési munkálatait 33064 korona 39 fillér összeg
erejéig engedélyezte.

Ezen föld-, kőmives- és elhelyező-, kőfaragó-, ács-, tető-
fedő-, vas-, bádogos-, asztalos-, lakatos-, mázólo- és üveges- és
kárpitós-munka kivitelének biztosítása céljából az 1902. évi
február hó 28-ik napjának délelőtt 10 órájára az aradi kir. állam-
építészeti hivatal helyiségében (Nagy-körut 6. sz. I. emelet)
tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi mun-
kálathoz végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánla-
taikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz
annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érke-
zettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedé-
lyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő, az aradi m. kir. adó-
hivatalnál letett és a földmivelésügyi miniszteri tárczanaplóban
elkönyvelt bánatpénznek letételét igazoló nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet
és részletes feltételek a nevezett kir. államépítészeti hivatalnál
a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők

Aradon, 1902. évi február hó 1-én.

273

M. kir. államépítészeti hivatal.

Keller,

kir. főmérnök

Az 1895. évi cseirói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel
és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csúsz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és
csúsz-fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFŰ CRÉME szeplő, májfolt,
mitesser s az arcz
és kézbőr mindennemű tisztatlanságai
ellen. Főuri körökben is előszeretettel
használva. Ara 1 korona.

SZEGFŰ POWDER a tein-ek üdese-
get s finomságot
kölesönöz. — Fehér, rózsaszín s crème
szinben. Egy doboz 1 korona.

SZEGFŰ FOGPOR a fogak s fog-
busépségben tar-
tására. A száját dezinficziálja, a fo-
gaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy
doboz 80 fillér, fogkefe 1 korona.

SZEGFŰ SZAPPAN a legfinomabb
toilet szappan,
kiváló kellemes illattal. Egy darab 80
fillér.

HAJ-ELIXIR a haj hullás, kopasz-
dás, fejkorpa s hajki-
kopás biztos meggátolására szolgál. Egy
üveg 3 korona.

TOKAJI CHINA-VASBOR legkitű-
nőbb minőségű
nősből készült. Kitűnő s biztos hatású szer
vérszegénység, sápkór s idegesség el-
len. Gyermeknek kellemes ízénél fogva
igen szívesen veszik be. Pél literes
üveg 5 korona, 1 liter 9 korona.

TOURISTA OLAJ az egyedül biz-
tos szer tyukszem
szemölcs és bőrvastagodás gyökere
kigyógyítására. — Egy üveg ára 70
fillér.

GYOMORBOR legkitűnőbb minőségű
tokaji aszu ürmősből
készítve. Biztos hatású a már legré-
gibb gyomorbajok gyógyítására. Ét-
vágytalanság, székrekedés, görcsök s
gyomorsűtés egyedül biztos óvszere.
Egy üveg ára 3 korona. 1529

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátorajaujhely.

Főraktárak Budapesten Török József gyógyszerárakban, Király-utca 12. és az
Egger-féle „Nádor gyógyszerárakban, Váci-körut 17.

Helybeli raktárak: Földes Kelemen, Hajós Arpád, Khudy József és Vojtek Kálmán.